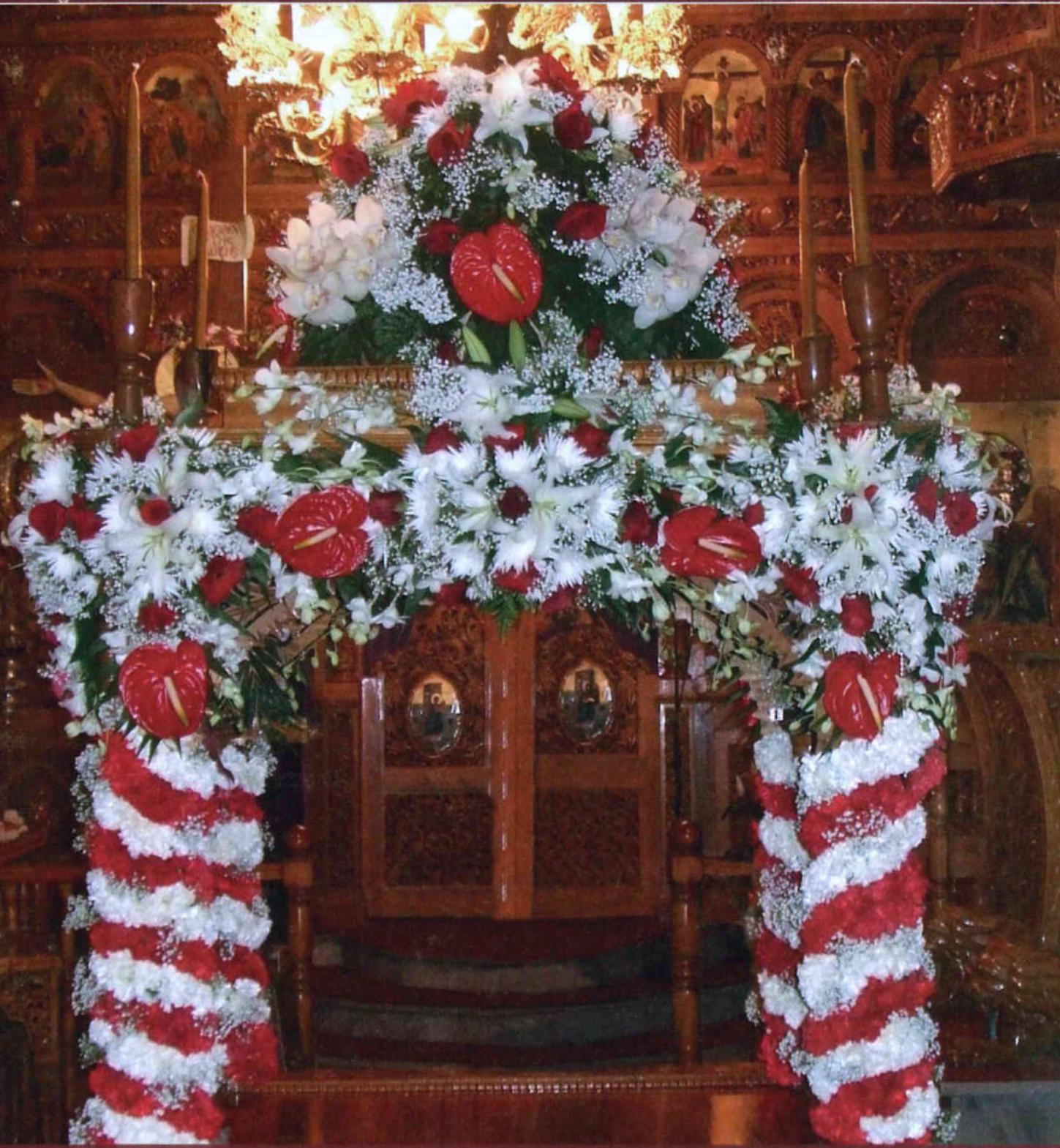

ΑΜΒΩΝ ΠΑΓΓΑΙΟΥ

ΔΙΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΕΛΕΥΘΕΡΟΥΠΟΛΕΩΣ

ΕΤΟΣ 40 - ΤΕΥΧΟΣ 20ο - ΜΑΡΤΙΟΣ/ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2009

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΜΒΩΝ ΠΑΓΓΑΙΟΥ

Διμηνιαῖο περιοδικό
τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως
Ἐλευθερουπόλεως

ΕΤΟΣ 40 ΤΕΥΧΟΣ 200

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ
Ἱερά Μητρόπολις
Ἐλευθερουπόλεως
Τ.Κ. 641 00
Τηλ.: 25920-23450

Ίδρυτής-Έκδότης
Ο Σεβ. Μητροπολίτης
Ἐλευθερουπόλεως
κ. Χρυσόστομος

Ἐπιμέλεια ὅλης
Πρωτ. Ἀθαν. Παπαδάκης
Γεν. Ἀρχιερ. Ἐπίτροπος

Ιστοσελίδα
www.imelef.gr

Διανέμεται δωρεάν
Συνδρομές προαιρετικές

Άριθμ. Λογ.: Ε.Τ.Ε.
342/296376-07

ΕΚΤΥΠΩΣΗ
Γραφικές Τέχνες «ΜΕΛΙΣΣΑ»
570 21 Ασπροβάλτα
Τηλ.: 23970 23313

Σεβ. Μητροπολίτου Ἐλευθερουπόλεως κ. Χρυσοστόμου
Ἐγκύλιος ἐπί τῇ Ἁγίᾳ καὶ Μεγάλῃ Παρασκευῇ

3

Πρωτ. Ἀθαν. Παπαδάκη, Γεν. Ἀρχιερ. Ἐπίτροπου
Διδάγματα ἀπό τὴν Ἐθνεγερσία τοῦ 1821

5

Ἀρχιμ. Ιουστίνου Κεφαλούρου
Νηστεία καὶ Νέοι

7

Σεβ. Μητροπολίτου Ἐλευθερουπόλεως κ. Χρυσοστόμου
Ὀρθοδοξία

10

Θεοδώρου Λυμπεράκη, Δικηγόρου-Ιστορικοῦ
Ο Βυζαντινός Ὄβηλός καὶ ἡ Ἰ.Μ. Γενεσίου τῆς Θεοτόκου

13

Στέλλας Χατζημιχαηλίδου-Μαθήτριας
Ἡ ἐφηβεία σκέφτεται καὶ μιλάει

16

† Ε. Χ.
Στὸν ἀπόηχο τῶν γεγονότων

18

Χρονικά Ἡ. Μητροπόλεως Ἐλευθερουπόλεως

20

Ἐξώφυλλο: Ἐπιτάφιος Ἰ.Ν. Ἅγ. Νικολάου, Ἐλευθερούπολης.

Όπισθόφυλλο: Τό Κρυφό Σχολειό, ἀπό τούς πίνακες τοῦ Νικολάου Γύζη.

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΕΠ ΤΗ ΑΓΙΑ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΗ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

Πρός

τὸν Ιερὸν Κλῆρον καὶ τὸν εὔσεβῆ λαὸν
τῆς καθ' ἡμᾶς δεοσώστου Μητροπόλεως

Ἄγαπτοι Ἀδελφοί, Πατέρες καὶ Τέκνα
ἐν Χριστῷ Σταυρωθέντι δι' ἡμᾶς

1. Τρυφή νοημάτων

Ησεβασμία καὶ ἀγία ἡμέρα τῆς Μεγάλης Παρασκευῆς ἀνέτειλε καὶ πάλι πάμφωτη στὸ στερέωμα τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἔτους. Δοξάζοντες τὸν Πανάγαδο Θεὸν γιὰ τὴν δωρεὰ Του αὐτὴν ἀς ἐντρυφήσωμε γιὰ λίγο στὸ βαθὺ καὶ ἄρρητο πνευματικὸ της νόημα.

Πρὸς τὰ ἑκῆ μᾶς ὁδηγοῦν σήμερα τόσο οἱ κατανυκτικὲς καὶ ἀπείρου πνευματικοῦ κάλλους ἱερὲς Ἀκολουθίες της, ὁ πένθιμος ἦχος τῆς καμπάνας, ἀλλὰ καὶ αὐτὴ ἡ φυσικὴ ἀτμόσφαιρα μὲ τὸν νεφοσκεπῆ, μελαγχολικὸ οὐρανό, ἄγοντα τρόπον τινὰ ἀνωδεν τὸ πένθος τῆς ἡμέρας. Μήπως καὶ τότε δὲν αἰσθάνθηκε τὸ θεῖο Δρᾶμα ἡ ἄψυχη φύσις καλύτερα ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους; «Πᾶσα ἡ κτίσις ἥλλοιοῦτο φόβῳ ἐν σταυρῷ ὄρῶσα σε κρεμάμενον Χριστέ. Ο ὥλιος ἐσκοτίζετο καὶ γῆς τὰ δεμέλια συνεταράττετο...».

Καὶ τί πρῶτο βέβαια καὶ τί δεύτερο ἀπὸ τὰ ὑπέροχα νοήματα, τὰ συνδεδεμένα ἀρρήκτως μὲ τὴν ἀγία αὐτὴν ἡμέρα, νὰ φέρωμε στὸ σκέψη μας καὶ νὰ τὰ μελετήσωμε μὲ τὴν ἀπαιτούμενη υπφαλιότητα πρὸς πνευματικὴ μας ὡφέλεια; Εύρισκόμεδα πράγματι μπροστὰ σὲ βαθὺ καὶ ἀπέραντο πέλαγος νοημάτων.

2. Τό ἐρώτημα

Παρακαλῶ ἃς δυμηδοῦμε τὸ σπουδαιότερο, καθὼς μὲ εὐλάβεια καὶ κατάνυξη στεκόμεδα μπροστὰ στὸν Σταυρὸ τοῦ Κυρίου μας, φωτολαμπῆ, ἀνθοστόλιστο καὶ μυροβόλο στὸ κέντρο τοῦ Ναοῦ μας. Ἄς δέσωμε καὶ πάλι τὸ ἐρώτημα: Γιατί ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ ὑπέμεινε τὰ φρικτὰ Πάδη καὶ τὸν φρικτότερο ὁδυνηρὸ δάνατο ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ;

Εἶναι ἔνα ἐρώτημα, τὸ ὅποιο πρωτίστως συνετάραξε, συγκλόνισε τοὺς Ἅγιους Ἀπόστολους, ὅταν πρῶτοι αὐτοὶ τὸ ἄκουσαν ἀπὸ τὸ σόμα τοῦ Διδασκάλου των. Τὴν τρίτη πλέον χρονιὰ τοῦ κοσμοσωτήριου ἔργου Του ἐπὶ γῆς, ὁ Κύριος καθαρὰ ἀπεκάλυψε στοὺς μαθητὲς Του τὸ δραματικὸ τέλος τῆς ζωῆς Του. «Ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς δεικνύειν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ὅτι δεῖ αὐτὸν ἀπελθεῖν εἰς Ιερουσαλήμα καὶ πολλὰ παθεῖν ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ ἀρχιερέων καὶ γραμματέων καὶ ἀποκτανθῆναι καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθῆναι» (Ματθ. 16, 21).

Τὴν ἀκριβῆ ἀπάντηση στὸ εὖλογο ἐρώτημα γιατί, δὰ τὴν ἐπιληροφοροῦντο καλύτερα μετὰ τὸν Σταυρὸ καὶ τὴν Ἀναστασή Του. «Ἐτι ἦσαν νωδεῖς οἱ μαθηταί...» Θὰ ἄκουγαν μάλιστα ἀπὸ τὸν "Ίδιο τὸν Ἀναστάντα ζωηρὴ τὴν ἐπίπληξη γιὰ τὴν ὄλιγο-

πιστία των. «Ω! ἀνόητοι καὶ βραδεῖς τῆς καρδίας τοῦ πιστεύειν ἐπὶ πᾶσιν οἵς ἔλαλησαν οἱ προφῆται...».

Εἶχε, λοιπόν, προαναγγελθῆ ὁ Θάνατος τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ ἥδη ἀπὸ τοὺς Προφῆτες τῆς Παλαιᾶς Διαδήκης. «Οὗτος τάς ἀμαρτίας ἡμῶν φέρει καὶ περὶ ἡμῶν ὁδυνᾶται» (53,4) δὰ προφητεύσῃ πρὶν ἀπὸ ὀκτὼ αἰώνες ὁ Προφήτης Ἡσαΐας. Καὶ ὁ Ἰδιος ὁ Κύριος δὰ τονίσῃ ἔνα βράδυ στὸν κρυψὸν μαδητὴν Του τὸν Νικόδημο. «Οὕτω γάρ ἡγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον, ὥστε τὸν Υἱὸν αὐτοῦ τὸν Μονογενῆ ἔδωκεν, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς Αὐτὸν μὴ ἀπόληται, ἀλλ' ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον...» (Ιωάν. 3,16). Ο δὲ πρῶτος σὲ θυσίες Ἀπόστολός Του δὰ μᾶς διδάξῃ τοὺς χριστιανοὺς ὅτι «ἔξηγόρασεν ἡμᾶς ἐκ τῆς κατάρας τοῦ νόμου γενόμενος ὑπὲρ ἡμῶν κατάρα...» (Γαλ. 3,13).

3. Ἡ ἀπάντηση

Στὸν Σταυρό, λοιπόν, προσπλάθηκε ὁ Κύριός μας πρῶτον ἀπὸ ἄπειρη ἀγάπη γιὰ μᾶς καὶ δεύτερον γιὰ τὶς ἀμαρτίες μας. Αὐτὰ τὰ δυὸ ὑψηλὰ νοήματα στέκουν σὰν φωτεινοὶ παραστάτες δίπλα στὸν Ἐσταυρωμένο. Ἀπὸ τὸ ἔνα μέρος ἡ ἄπειρη καὶ ἀνερμήνευτη Θεϊκὴ Ἁγάπη καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο τὸ βουνὸν τὸ ἀπλησίαστο καὶ δυσῶδες τῶν ἀμαρτιῶν μας.

Ἐτσι ὁ τίμιος Σταυρὸς τοῦ Κυρίου μας,

Στοχασμοί στή βάση τοῦ Σταυροῦ

«τὸ τοῦ Πατρὸς δέλημα, ἢ τοῦ Μονογενοῦς δόξα, τὸ τοῦ Πνεύματος ἀγαλλίαμα, ὁ τῶν ἀγγέλων κόσμος», ἔγινε κατὰ τὸν ἱερὸν Χρυσόστομον, «τῆς Ἐκκλησίας ἡ ἀσφάλεια, τὸ φῶς τῆς οἰκουμένης ἀπάστος...».

Ἐπομένως, Ἁγαπητοί μου, μὲ ὅση εὐλάβεια καὶ πίστη ἔχομε στὴν ψυχὴν μας, ἃς προσκυνήσωμε τὰ αἰματοθαμμένα Πόδια τοῦ Θεανθρώπου καὶ γιὰ μία στιγμή, καθὼς Τὸν ἀτενίζομε, ἃς σκεφδοῦμε οἱ πάντες, πόσον βαρὺ εἶναι καὶ πόσον φοβερὸν γιὰ τὸν Θεὸν ἡ ἀμαρτία, ὥστε γιὰ τὴν ἔξαλειψη τῆς νά χρειασθῇ νά χυθῇ τὸ Αἷμα τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ. Ἡ σκέψη αὐτὴ ἃς ἀποτέλεσει κάποιο ἀνάχωμα,

φραγμὸν στὸν εὔκολο κατήφορο τῆς ἀμαρτίας, τὴν ὡποίαν ἐλάχιστα ἡ σχεδὸν καδόλου δὲν φέρει στὴ σκέψη του ὁ σύγχρονος ἀνθρωπος. Τὴν στιγμὴν μάλιστα, ποὺ τὰ φοβερά τῆς ἀποτελέσματα τὰ ἔχομε μπροστά μας, μὲ ὅλη τὴν ἀναρχία καὶ τὴ δυστυχία τοῦ κόσμου, ὅπου ζοῦμε. Τὴν ἡδικήν, τὴν κοινωνικήν, τὴν οἰκονομικήν ἀναστάτωση τῶν ἡμερῶν μας, τὰ ὡποῖα τίποτε ἄλλο δέν εἶναι παρά οἱ πικροὶ καρποὶ τῆς ἀποστασίας μας ἀπὸ τὸν Νόμο τοῦ Θεοῦ.

Εἴδε τὴν ἀγία αὐτὴ ἡμέρα, στὴ σκιὰ τοῦ Σταυροῦ, νὰ ζητήσωμε ταπεινὰ συγγνώμη ἀπὸ τὸν Κύριό μας καὶ νὰ ἀναδεωρήσωμε σὲ βασικά σημεῖα τὴν ζωὴν μας.

Ἄμην!

Παντοτεινός σας εὐχέτης
πρὸς τὸν Σταυρωθέντα δι' ἡμᾶς Σωτῆρα Χριστὸν
† Ο ΕΛΕΥΘΕΡΟΥΠΟΛΕΩΣ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΘΝΕΓΕΡΣΙΑ ΤΟΥ 1821

1. Δισταγμοί

Mέ πολὺ σκεπτικισμό χαράσσω αύτές τίς γραμμές ὅστερα ἀπό πολὺ βασανισμό τῆς συνειδήσεως μου γιά ὅσα συμβαίνουν στήν πατρίδα μας καὶ κατ' ἐπέκτασιν καὶ στήν Ἐκκλησία. Μές τήν πυκνή καὶ ψυχρή καταχνιά τῆς ζωῆς μας σάν ἄστρα φωτεινά προβάλλουν οἱ φωτεινές μορφές τοῦ '21 κα-

Υπὸ τοῦ Πρωτοπρεσβ. Αδανασίου Παπαδάκη
Γενικοῦ Αρχιερατικοῦ Ἐπιτρόπου

ἀπ' ἄκρον σέ ἄκρον τήν πατρίδα, ἀφυπνίζει συνειδήσεις, ἀνοίγει σχολεῖα, παντρεύει ζευγάρια, βαπτίζει παιδιά, προφητεύει γιά τή μεγάλη μέρα καὶ τό μέλλον τῆς Ρωμιοσύνης καὶ σήνει στά νερά τοῦ Ἀώου ἀπό τούς γνωστούς ἔχθρούς τῆς Ρωμιοσύνης, πού ζοῦσαν στά Γιάννενα. Ο Εὐγένιος Βούλγαρις ἀπό τά ὑψη τῆς Ἀδωνιάδος μέ τά δια-

πρύσια κηρύγματά του δείχνει τήν ἀληθινή ἀξία τοῦ ράσου καὶ

ταπέλτες γιά κάδε ἀνιστόρητο, γιά κάδε παραχαράκτη, γιά κάδε προδότη καὶ ἀδιάφορο, γιά κάδε "Ἐλληνα πού ἐμπίπτει στήν κατηγορία τῶν ἀγνωμόνων μή δέλοντας ὅχι νά διεισδύσει στό πνεῦμα τῶν ἀγωνιστῶν τοῦ '21, ἢ νά ἐκτιμήσει τίς δυσίες καὶ τήν προσφορά τους, ἀλλά δυστυχῶς, νά τούς ἀμφισβητήσει, νά τούς ὑβρίσει, νά τούς περιθωριοποιήσει καὶ νά τούς συκοφαντήσει.

Στή χορεία τῶν ἥρωών τοῦ '21 παρελαύνουν κληρικοί, στρατιωτικοί, ναυτικοί, πολιτικοί καὶ ἀπλός ρωμαλέος λαός.

2. Ἄδανατες μορφές

Στό στερέωμα τῶν μορφῶν αὐτῶν πρωτεύουσα δέση κατέχουν καὶ οἱ διδάσκαλοι τοῦ Γένους, ὁ Ἀδαμάντιος Κοραής, Ρωμιός λαγαρός σάν τό καδάριο χρυσάφι, πού ζεῖ, ἀναπνέει καὶ ὀραματίζεται μιάν ἐλεύθερη Ἑλλάδα μέ Κλῆρο κοντά στό λαό καὶ μόρφωση τόση, ὥστε φωτισμένος νά φωτίζει. Ο Ἅγιος Κοσμᾶς ὁ Αίτωλός ὁργώνει

τοῦ μοναχικοῦ τριβωνίου καὶ διδάσκει τούς μαθητάς του τίς διαχρονικές ἀξίες τῆς δρδοδόξου καὶ ἀμωμήτου πίστεώς μας. Ο Σαλώνων Ἡσαΐας μέ τά κηρύγματά του, τά φλογοβόλα και ἡχηρά, ξυπνᾶ συνειδήσεις καὶ μέ τό αἷμα του ποτίζει τό δένδρο τῆς λευτεριᾶς. Ο Ρωγῶν Ἰωσήφ, ὁ Παλαιῶν Πατρῶν Γερμανός, ὁ Γρηγόριος ὁ Ε', ὁ Γρηγόριος Παπαφλέσσας, ὁ Ἀδανάσιος Διάκος, εἶναι μορφές πού ὑψώνουν ὑπεράνδρωπα ἀναστήματα καὶ δυσιάζονται γιά τά ἴδανικά τοῦ Γένους.

Δυστυχῶς στίς μέρες μας ἡ ἀγνοια καὶ ἡ προκατάληψις, ἡ ὑποπτη σιγή, κατορθώνουν ὥστε καὶ πολλῶν τά δύνοματα νά δεωροῦνται πρωτάκουστα.

Στή χορεία τῶν ναυτικῶν μέ τήν βεβαιότητα τοῦ ὄρκου, μιά Βιζείζη ἀπό τόν Αἴνο, μιά Μπουμπουλίνα, ἀπό τίς Σπέτσες, ἔνας Κανάρης ἀπό τά Ψαρά, ἔνας Σακτούρης καὶ ἔνας Μιαούλης, ἔνας Λάμπρος ἀπό τήν Όδυσσο δργώνουν τά νερά

τοῦ Αἰγαίου, ἀφοῦ προηγουμένως μέ σεμνότητα καὶ πίστη βαδειά, ξεσκούφωτοι σέ κάποιο ξωκκλήσι ἀνάβουν τό καντήλι τῆς Παναγιᾶς καὶ γονυκλινεῖς προσεύχονται γιά τοῦ Χριστοῦ τήν πίστη τήν ἀγία καὶ τῆς πατρίδας τήν ἐλευθερία. Μπαϊράκι τους τό πανί μέ τό ἐλευθερία ἢ δάνατος καὶ στή μέση ὁ ἐρυθρός Σταυρός τοῦ Χριστοῦ μας καὶ στή στεριά ἔνας βαδυστόχαστος, βαδύπιστος καὶ ἥρωϊκός **Κολοκοτρώνης**.

Μέ λόγια μύδρους, μέ χέρια ἀτσάλινα, μέ μάτι ἀετήσιο, πού δύσκολα κανείς τόν ἔβλεπε κατάματα. Ό στρατηλάτης τῶν Δερβενακίων καὶ δάσκαλος τῆς Πνύκας. Μέ παλλικάρια γοργόφτερα σάν τόν **Νικηταρά**, μέ μπέσα στό

λόγο τους, καρτερικότητα στίς ἐλλείψεις, γενναιότητα στό φρόνημα καὶ ἀπαράμιλλο ἥρωϊσμό στή μάχη. Καί ἡ λεβεντιά τῶν Ἡπειρωτῶν ἀπαράμιλλη, **Μάρκος Μπότσαρης**, **Δέσπω**, **Κίτσος**, **Λάμπρος**, **Τζαβέλας**, **Άνδροῦτσος**, πιό κάτω, **Καραϊσκάκης** καὶ βόρεια οἱ Ἀετοί τῆς Μακεδονίας, **Γάτσιος**, **Καρατάσος**, **Ἐμμανουήλ Παπάς**, **Χάφας**, **Όλύμπιος Φαρμάκης**, προσωπικότητες πρώτου μεγέδους. Στήν Θεσσαλία ἔνας **Ρήγας Φεραίος** δά πεῖ μέ τά τελευταῖα λόγια του «τό αἷμα μου ἄς ποτίσει τό δένδρο τῆς λευτεριᾶς». Άδανατοι ἥρωες! "Ελληνες γεμάτοι με ἴδανικά μέ πρωτεύον τήν πίστη στήν Ὁρδοδοξία μας.

3. Ἐγρήγορση

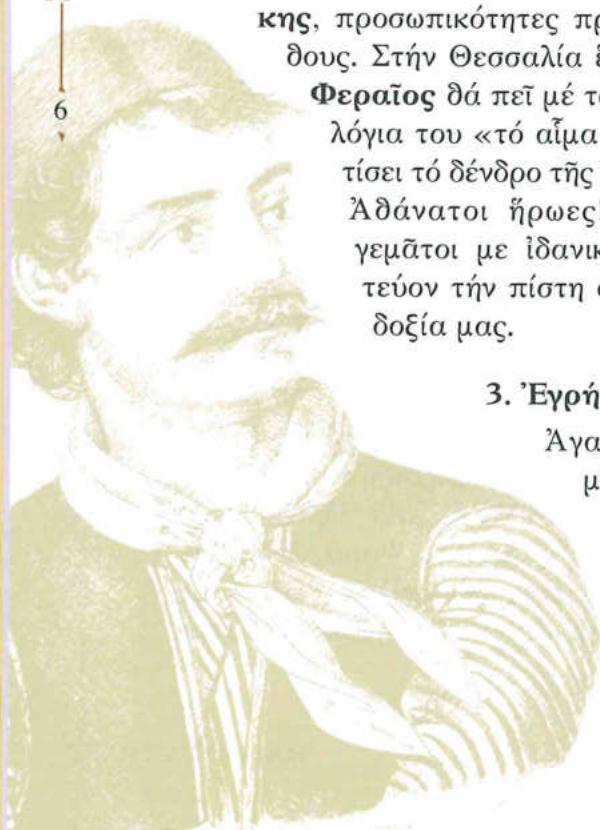
Ἄγαπητοί μου,
μ' αὐτά πού
βλέπουν
τά μάτια
μας σήμερα

ἀπό τό κάψιμο τοῦ Ἑδνικοῦ μας συμβόλου μέχρι τό βάψιμο τῶν ἀνδριάντων τῶν ἥρωϊκῶν καὶ σεπτῶν αὐτῶν μορφῶν. Ἀπό τήν σύληση τῶν Ἑδνικῶν καθιδρυμάτων, ὅπου ἔνα ἄλλο νέφος ἀξίων τέκνων τῆς πατρίδος μας, πού ἀκούουν στό δνομα **Ἐδνικοί Εὐεργέτες πού μέ τόν τίμιο ἰδρώτα τους καὶ τόν πολυετή τους μόχδο κόσμησαν τήν κάδε ἐσχατιά τῆς πατρίδας μας μηδέ καὶ τῆς**

ἱστορικῆς ἔδρας τῆς Μητροπόλεώς μας ἐξαιρουμένης, μέχρι ἀκόμη καὶ τό κλεινόν ἄστυ. Όταν βλέπω ἴδιαίτερα σ' αὐτό φωτιές, καταστροφές καὶ βανδαλισμούς, πονάει ἡ ψυχή μου καὶ πιστεύω πώς τήν στιγμή ἐκείνη τρίζουν τά κόκκαλα τῶν

ἐδνικῶν εὐεργετῶν μας. Καί ὅταν σέ τηλεοπτικά παράδυρα, σέ στήλες ἐφημερίδων, σέ ραδιοφωνικές ἐκπομπές ἀκούω κάποιους νεόκοπους γραικύλους παραχαράκτες νά διμιοῦν γιά ταξικές ἐπαναστάσεις, ὑποκειμενικούς συλλογισμούς, τυχαῖες ἥρωϊκές ἐκφάνσεις, προδότες ἥρωες καὶ Τεράρχες μισαλλόδοξους, πονᾶ ἀπεριγραπτα ἡ ψυχή μου καὶ μονολογώντας ἀνακράζω, Ἐλλάς ποῦ βαδίζεις!

Τό μήνυμα τοῦ '21 στίς μέρες μας είναι ούσιαστικά σάλπισμα καὶ παιάνας ἐγρήγορσης καὶ ἀνάτασης, ἀνάνηψη καὶ ἔξανάσταση ἀπό τόν λήδαργο, ὁ ὅποιος μᾶς διακατέχει. Όρκισμένοι στά σύμβολα τῆς Ὁρδοδοξίας καὶ τοῦ Γένους, στά ὀστᾶ καὶ τό Αἷμα τῶν ἥρωών τοῦ '21 ἄς συνέλθουμε ἀπό τήν ραστώνη, ἡ ὅποια μᾶς διακατέχει, ἄς ἀφυπνιστοῦμε ἀπό τήν νάρκη, ἄς διδαχθοῦμε ἀπό τό παράδειγμα τῶν μορφῶν τοῦ '21, ἄς ἀντιληφθοῦμε τό ἀκριβό τίμημα τῆς λευτεριᾶς, ἄς ἀφουγκραστοῦμε τήν πνοή τῶν προγόνων μας καὶ ἄς γίνει ἡ πνοή τους βρυχηδόμος ἀπό μᾶς γιά κάδε ἐχδρό καὶ πολέμιο.

Νηστεία και Νέοι

Αρχιμ. Ιουστίνου Κεφαλούρου
Τεροκήρυκος

Η λέξη
νηστεία

‘Η νηστεία γιά τήν Ἐκκλησία μας είναι
έκεινο τό μέσο πού σάν άλλο σχῆμα μᾶς
δόηγει πρός τήν
άκομη καλύτερη
προετοιμασία
τής συνάντησης
μέ τόν Χριστό,
εἴτε αὐτός είναι
νεογέννητος,
εἴτε είναι Ἀνα-
στημένος.

‘Η λέξη νη-
στεία είναι σύν-
θετη λέξη και
προκύπτει ἀπό
τό στερητικό
«νή» και τό
ρήμα «ἐσθίω»
και σημαίνει:
«δέν τρώω».

Πράγματι στήν πρώτη Ἐκκλησία ή νηστεία
ήταν ή ἀποχή ἀπό τήν τροφή. Λίγο νερό και
ψωμί ή δσπρια μαθαίνουμε ἀπό τά γερον-
τικό πώς ἔτρωγαν τόσο οί ἀσκητές, ὅσο και
οί ὑπόλοιποι χριστιανοί μία φορά τήν ήμέ-
ρα.

Πιθανότατα ἐπειδή αὐτό τό είδος τής νη-
στείας είχε στοιχεία ύπερβολῆς γιά τούς χρι-
στιανούς τοῦ κόσμου, ή Ἐκκλησία δημι-
ούργησε ἔναν κατάλογο διαχωρισμοῦ τῶν
τροφῶν σέ ἀρτύσιμων και νηστήσιμων.
Ἀρχικά ἀπαγόρευσε ὅλα ἔκεινα τά φαγη-
τά πού ήταν «ἀρτυμένα» δηλ. είχαν μα-
γειρευτεῖ μέ καρυκεύματα. Ο λόγος ἀπλός.
Τό φαγητό τήν περίοδο τής νηστείας ὑπάρ-
χει μόνο γιά νά καλύψει τίς ἀπολύτως ἀπα-
ραιτητες βιολογικές ἀνάγκες τοῦ σώματος

και ὅχι τήν εὐχαρίστηση και τήν τέρψη τῆς
γεύσης. Ὁποιος ἔχει ἐπισκεφθεῖ τό Ἅγιο

σκοπός
τοῦ
φαγητοῦ

”Ορος ή και ἄλλα
μοναστήρια θά
ἔχει διαπιστώ-
σει, πώς αὐτή
τή λογική ἀκό-
λουθοῦν ἀκόμη
μέχρι και σή-
μερα οί μονα-
χοί. Γιά τό λόγο
αὐτό ἄλλωστε
κατά τή διάρ-
κεια τής «τρά-
πεζας», διαβά-
ζονται κείμενα
τῶν Πατέρων
τά δποία ύπεν-
θυμίζουν τόν
λόγο ύπαρξης

τοῦ μοναχοῦ, πού δέν ζει, γιά νά τρώει, ἀλλά
τρώει γιά νά ζει, ώστε ή βιολογική του
ύπαρξη νά γίνεται δοξολογία πρός τό Θεό.

Στίς μέρες μας ή νηστεία ἔχει ἐπανέλθει
στίς συνήθειες πολλῶν ἀνθρώπων. Ἰσως σέ
αὐτό νά ἔχει βοηθήσει και ή τοποθέτηση τής
Ιατρικῆς ή δποία συνιστᾶ ἀλλαγή διατρο-
φικῶν συνήθειῶν τοῦ συγχρόνου ἀνθρώπου,
ό δποίος λόγω τοῦ τρόπου ζωῆς του στά με-
γάλα ἀστικά κέντρα διατρέφεται μέ τόν χει-
ρότερο τρόπο. Στατιστικές μελέτες δείχνουν
πώς τά ἐλληνόπουλα είναι ἀπό τά πιό πα-
χύσαρκα παιδιά στήν Εύρωπη. Ἐπίσης σέ
ἄλλες μελέτες μία σειρά ἀσθενειῶν ἔχουν
τήν ἀφετηρία τους στήν κακή διατροφή σέ
συνδυασμό μέ τό ἄγχος και τήν καθιστική
ζωή. Καθόλου τυχαῖο δέν είναι ή μεγάλη

Καί οι νέοι ὡφελοῦνται
ἀπό τή νηστεία τής Μ. Τεσσαρακοστῆς!

Η
γνώμη
τῆς
Ιατρικῆς

Τί διδάσκει ο Μ. Βασιλείος

ἀναφορά ἰατρικῶν περιοδικῶν γιά τά δφέ-
λη τῆς μεσογειακῆς διατροφῆς, δηλ. τῆς δια-
τροφῆς ή όποια εἶναι τόσον κοντά στό τρό-
πο νηστείας τήν όποια μᾶς διδάσκει ή
Ἐκκλησία μας.

«Τό μεγάλο διατροφικό πλεονέκτημα τῆς
νηστείας εἶναι ή αὐξημένη κατανάλωση φυ-
τικῶν λινῶν.» Ετσι, ἐνώ ή μέση κατανάλωση
φυτικῶν λινῶν στίς ὀλαπτυγμένες χώρες εἶναι
12-18 γραμ. τή μέρα μέση ήμερή-
σια διαιτητική πρόσληψη) 30γραμ. τή μέρα
παρατηρήθηκε, ότι λόγω τῆς αὐξημένης κα-
τανάλωσης φρούτων, λαχανικῶν καί
δοσπρίων φτάνει τά 30-42 γραμ. τή μέρα.
Εἶναι γνωστό πώς οι φυτικές λινές μειώνουν
τά ἐπίπεδα λιπιδίων καί γλυκόζης στό αἷμα,
συμβάλλουν στήν καταπολέμηση τῆς δυ-
σκοιλιότητας καί προφυλάσσουν ἀπό δρι-
σμένες μορφές καρκίνου. Ἐπίσης, μέ τήν
αὐξημένη κατανάλωση λαχανικῶν, φρούτων,
ἀκατέργαστων δημητριακῶν καί λαδιοῦ (κυ-
ρίως ἔλαιολάδου) θωρακίζουμε τόν δργα-
νισμό μας μέ καροτίνες (β-καροτίνη, λικο-
πίνη), βιοφλαβονοειδή (κουερσιτίνη) καί βι-
ταμίνες πού εἶναι γνωστά πλέον γιά τήν
ἀντιοξειδωτική τους δράση καί τήν τόνω-
ση τοῦ ἀνοσοποιητικοῦ μας συστήματος». (πηγή: iatronet.gr)

Φυσικά σέ καμία περίπτωση δέν πρέπει
νά μπερδέψουμε τή νηστεία μόνο μέ τήν
ἀλλαγή διατροφικῶν συνηθειῶν πρός τό ύγι-
εινότερο. Νηστεία χωρίς τήν πνευματική τῆς
διάσταση δέν μπορεῖ νά ὠφελήσει τήν ψυχή
μας, πού τήν περίοδο τῆς Μεγάλης Τεσσα-
ρακοστῆς εἶναι καί τό ζητούμενο. Η Μεγάλη
Τεσσαρακοστή εἶναι σάν τόν ἀξονικό το-
μογράφο. Ἐξετάζει κάθε χιλιοστό τῆς
ψυχῆς μας καί ἐντοπίζει σέ ποιά σημεῖα
ὑπάρχει πρόβλημα, ὥστε νά ύπάρξει ή ἀνά-
λογη θεραπευτική ἀγωγή ἀπό τόν πνευμα-
τικό, δόποιος ἔχει καί τήν εὐθύνη τῆς πνευ-
ματικῆς μας υγείας. Νά τί γράφει δ Μέγας
Βασίλειος γιά τή νηστεία: «Ἡ νηστεία

προφυλάσσει τά νήπια, σωφρονίζει τό νέο,
κάνει σεβαστό τόν γέροντα, διότι τά γερά-
ματα εἶναι πιό σεβαστά ὅταν στολίζονται μέ
τή νηστεία. Γιά τίς γυναικες στολίδι ται-
ριαστό, χαλινάρι τῶν ἀκμαίων, φυλακτήριο
τῆς συζυγικῆς ζωῆς, τροφός τῆς παρθενίας.
Τέτοιες μέν εἶναι οι φροντίδες αὐτῆς γιά
κάθε σπίτι. Πῶς δέ πολιτεύεται στή δημό-
σια ζωή μας; Μέ μιάς δλη τήν πόλη καί δλο
τόν λαό βάζει σέ τάξη, κοιμίζει τήν κραυ-
γή, ἔξορίζει τήν μάχη, κατασιγάζει τήν ὕβρη.
Ποιοῦ διδασκάλου ή παρουσία ἀποκα-
θιστᾶ ἔτσι διά μιᾶς τόν θόρυβο τῶν παιδιῶν,
ὅπως ή νηστεία σταματά τήν ταραχή τῆς πό-
λεως ὅταν ἐμφανισθεῖ; Ποιός κωμαδοποι-
ός στή νηστεία ἐπροχώρησε; Ποιός ἀκόλα-
στος χορός προήλθε ἀπό τή νηστεία; Τρυφῆς
γέλια καί πορνικά τραγούδια καί ἔξαλλοι
χοροί ἀμέσως ἀπό τήν πόλη ἀπομακρύνον-
ται, σάν νά ἔχουν φυγαδευθεῖ ἀπό κάποιο
αὐστηρό δικαστή, τή νηστεία». (Μ. Βασι-
λείου, Λόγος Β).

Τό ἐρώτημα τό δόποιο προκύπτει καί ἵσως
περισσότερο στούς νέους ἀνθρώπους εἶναι
γιά ποιό λόγο θά πρέπει κανείς νά νηστέ-
ψει. Ἐχει δ Θεός ἀνάγκη ἀπό τή νηστεία;
Η ἀλήθεια εἶναι πώς δ Θεός δέν ἔχει κα-
μία ἀνάγκη ἀπό τή νηστεία μας. Ἐμεῖς
εἴμαστε αύτοί πού μόνο δφέλη μποροῦμε νά
ἀποκομίσουμε ἀπό μία τέτοια συνήθεια.
Πρώτα ἀπ' δλα νά δοκιμάσουμε τίς ἀντο-
χές μας. Φαίνεται εὔκολο ἀρχικά τό νά νη-
στέψει κανείς. Η ἀλήθεια εἶναι πώς μόνο
φαίνεται, ἀλλά δέν εἶναι. Κι αύτό μπορεῖ νά
τό διαπιστώσει κανείς ἀρχίζοντας τή νη-
στεία. Ξαφνικά ἔκει πού δέν δίναμε σημα-
σία σέ τροφές «ἀρτύσιμες», μπαίνουμε στόν
πειρασμό νά τίς δοκιμάσουμε. Καί μπορεῖ
γιά κάποιον πού γιά πρώτη φορά μπαίνει
στόν κόσμο τῆς νηστείας νά φαντάζει πε-
ρίεργο, γιά τήν ἐμπειρία τῆς Έκκλησίας
εἶναι ἀπολύτως φυσιολογικό. Η διάθεσή μας
νά νηστέψουμε κάνει τόν διάβολο νά μήν

Οι νέοι:
γιατί νά
νηστέψω

μπορεῖ νά ήσυχάσει ἀν δέν μᾶς ἐπαναφέρει στήν κατάσταση καί στήν λογική: «σιγά καί τί θά γίνει ἀν φάω». Δεκάδες ίστορίες καί διηγήσεις ἀπό τό «Γεροντικό» ἀφηγοῦνται ὅσιους γέροντες οἱ ὅποιοι εἰδαν στρατιές δαιμόνων νά πολεμοῦν ἀσκητές οἱ ὅποιοι τηροῦσαν τόν κανόνα τῆς νηστείας, κάνοντας ὑπακοή οὐσιαστικά στή διδασκαλία τῆς Ἐκκλησίας. Ἅς θυμηθοῦμε τό λόγο τοῦ Χριστοῦ πρός τούς ἀποστόλους, ὅταν τόν ρώτησαν γιατί δέν κατάφεραν νά θεραπεύσουν τόν δαιμονισμένο νέο. Κι ἐκεῖνος τούς ἀπάντησε πώς

μόνο μέ προσευχή καί νηστεία μπορεῖ κανείς νά κερδίσει τή μάχη μέ τόν Σατανᾶ.

Μπορεῖ ὅλα αὐτά νά φαντάζουν ἔξω-

Μέ τή βοήθεια τῆς οἰκογένειας
πραγματικά ἡ παραμύθια τῶν «παπάδων» ὅπως λένε κάποιοι. «Οπως ὅλα στήν τοῦ πνευματική ζωή είναι μία δοκιμασία, ἔτσι πνευματικοῦ καί ἡ νηστεία. Πρέπει νά δοκιμαστεῖ ὁ καθένας μόνος του γιά νά καταλάβει τίς δυσκολίες, ἀλλά καί τίς ὡφέλειες. Τό σίγουρο είναι, πώς δέν πρόκειται σέ καμία περίπτωση νά μπορέσει κανείς ἀπό τή μία στιγμή στήν ἄλλη νά ταξιδέψει μέσα σέ αὐτό τό τεράστιο πέλαγος τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς μόνος του χωρίς τή βοήθεια ἐνός καθοδηγητή ὁ ὅποιος θά ἀναλάβει νά δώσει ὅλες ἐκείνες τίς ἀπαιτούμενες πληροφορίες, ὡστε τό ταξίδι αὐτό νά γίνει μέ ἀσφάλεια καί χωρίς «ἀπώλειες».

«Η ἐρώτηση πού σίγουρα γεννιέται στό μυαλό μας είναι γιά ποιές ἀπώλειες μιλᾶμε. «Οπως εἴπαμε καί παραπάνω ὁ πειρασμός παραμονεύει στό κάθε βῆμα γιά νά μᾶς βγάλει ἐκτός. Μόνο τότε θά μπορεῖ νά αἰσθάνεται

εὔχαριστημένος γιά τήν ἐπιτυχία του. Ἐκεῖ χρειάζεται ἡ ἐμπειρία τοῦ πνευματικοῦ μας ὁ ὅποιος κάθε φορά πού θά νιώθουμε τίς δυνάμεις μας νά μᾶς ἐγκαταλείπουν θά είναι ἔτοιμος νά μᾶς δώσει «χεῖρα βοηθείας».

Γιά ἔναν λόγο παραπάνω ἡ νηστεία ταιριάζει καί στήν ψυχολογία τῶν νέων ἀνθρώπων οἱ ὅποιοι δέν ἀρέσκονται στά εὔκολα καί τά συνηθισμένα, ἀλλά προτιμοῦν τά δύσκολα καί θέτουν τόν πῆχυ ψηλά γιά τό δικό τους ταξίδι μέσα στή ζωή. Φυσικά δέν μπο-

ροῦμε νά ζητοῦμε ἀπό παιδιά καί ἐφήβους νά τηροῦν αύστηρά τήν νηστεία, ἀλλά σίγουρα μποροῦμε σέ συνεννόηση μέ τόν πνευματικό μας νά προσεγγίσουμε ὅσο γίνεται περισσότερο τό νόημα τῆς νηστείας. Στό σημεῖο αὐτό εύθυνη ἔχουν καί οἱ γονεῖς οἱ ὅποιοι μποροῦν νά φτιάξουν ἔνα διατροφικό πρόγραμμα γιά τήν περίοδο τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς, ὡστε ὅλη ἡ οἰκογένεια νά τό ἀκολουθήσει. Μαζί μέ τή Χάρη τοῦ Θεοῦ, ἡ θετική διάθεση, ὁ προγραμματισμός καί ἡ ὀργάνωση μποροῦν νά κάνουν τίς σαράντα καί πλέον μέρες τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς πολύτιμη ἐμπειρία ζωῆς.

Κάπως ἔτσι ξεκινάει τό ταξίδι στήν πορεία τῆς ἀνάβασης τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς. Στήν ἀρχή λίγο δύσκολο, κουραστικό, μονοπάτι στενό γεμάτο ἀπό ἀγκάθια καί πέτρες. Μά σιγά - σιγά μέ μπροστάρη τό Χριστό τοῦ Σταυροῦ καί τοῦ Πάθους, θά τά καταφέρουμε νά φτάσουμε μπροστά στό καινό μνημεῖο μάρτυρες τῆς Ἀναστάσεως!

ΚΑΛΟ ΣΤΑΔΙΟ!!!

Η βοήθεια τῆς οἰκογένειας

ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ

εύλαβηκό πανόραμα

Υπό τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου
Ἐλευθερουπόλεως κ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ

1. Ἡμέρα χαρμόσυνος

Ἄκομη δέν συνηθίσαμε στόν κατανυκτικό καὶ πένθιμο τόν τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς καὶ ἡ χαρά τοῦ Χριστοῦ φωτίζει τὴν ψυχή καὶ τὸν λειτουργικό λόγο μας. Χαρά ὑπερκόσμια, ξένη τοῦ κόσμου τούτου! Διότι «ἡμέρα χαρμόσυνος καὶ εὐφροσύνης ἀνάπτλεως»¹ ἡ σημερινή Κυριακή. «Ἀστράπτει καὶ λάμπτει ἡ Ἑκκλησία τοῦ Χριστοῦ»². Χαιρούν καὶ σκιρτοῦν σπιμερα οἱ πιστοί, διότι ἔορτάζουν τὸν «φαιδροτάτην ἀναστήλωσιν»³ τῶν ἀγίων Εἰκόνων, ἀναλογιζόμενοι πῶς ὁ κραταιός Κύριος «καθεῖλεν ἀπό ὑψους ἀσεβείας τὸ κράτος... καὶ ταπεινοὶ ἀνυψώθημεν δρθιδοξίας πρός πίστιν...»⁴.

Ο χαρμόσυνος δέ αὐτός χαρακτίρας τῆς σημερινῆς Κυριακῆς, πού τὸν αἰσθάνονται οἱ εὔσεβεῖς ψυχές, δσοι καθοδηγοῦνται ἀκόμη συναισθηματικά ἀπό τὴν Μητέρα Ἑκκλησία, δέν ἐξωτερικεύεται μόνο στοὺς ἐνθουσιώδεις λειτουργικούς μας ὄμιλους, ἀλλά καὶ στὸν ἐπανάληψη τῆς πρώτης ἐκείνης λιτανείας τῶν ἀγίων εἰκόνων, πού ἐπετέλεσαν αἰῶνες πρὸν μὲ δάκρυα χαρᾶς στὰ μάτια οἱ εὔσεβεῖς ὑπέρομαχοι τῶν ἴερῶν εἰκόνων, στὸν Βασιλίδα τῶν πόλεων, ἀπό τὸν Ναό τῶν Βλαχερνῶν πρός τὴν Μεγάλη τοῦ Χριστοῦ

Ἐκκλησία, ὑμνώντας εὐχαρίστως τὸν παραγενόμενον εἰς τὸ σῶσαι τὸν κόσμον Σωτῆρα Χριστόν.

2. Η ἀμέριστη πίστη

Ἐντύπωση προκαλεῖ δέ τό γεγονός -γιά νά πλησιάσουμε κάπως τό βαθύ της νόημα- δτι ἡ πρώτη Κυριακή τῶν Νηστειῶν δέν ὀνομάζεται Κυριακή τῶν ἀγίων Εἰκόνων, ἀλλά Κυριακή τῆς Ὁρθοδοξίας.

Ἄσφαλῶς ἡ ὀνομασία αὐτή δέν εἶναι ἀνευ σημασίας. Οἱ Πατέρες μας, οἱ τά πάντα καλῶς διαταξάμενοι, ἐθέσπισαν τὸν παροῦσαν ἔορτὸν ὡς ἔορτή καὶ πανήγυρη ὅχι ἀπλῶς τῶν ἀγίων Εἰκόνων, ἀλλά τῆς Ὁρθοδόξου πίστεώς μας, διότι ἐπίστευαν, δτι δ.τι εἶχε διακυβευθῆ ἐκείνον τὸν καιρὸν (Η' - Θ' αἰώνα) στὸν Ἑκκλησία τοῦ Χριστοῦ, δέν ἦτο ἡ τιμὴ καὶ ὁ σεβασμός τῶν ἀγίων εἰκόνων, ἀλλά αὐτή ἡ Ὁρθόδοξη πίστη μας. Καί σ' ἐκείνη τὸν ἐποχή, γιά τὸν δόποιαν τόσοι ἐρευνητικοί νόες καὶ πολυπράγμονες, θεολόγων, ιστορικῶν κ.λπ., ἐθυμίσασαν οὐκ ὀλίγην φαιάν ούσιαν, ἐκινδύνευε νά συλιθῇ ὅχι μέρος, ἀλλά ὅλος ὁ θυσαυρός τῆς πίστεως ἀπό τὸν νοοσιαρχία καὶ τὸν ἀκτιβισμό. Οἱ εἰκονομάχοι, οἱ περισσότεροι ἐνσυνείδητα, δέν μάχονταν μέ πάθος μόνο τά ἄψυχα ἐκτυπώματα τοῦ

¹ Από τὸν ἀσματικὴν Ἀκολουθία τῆς Κυριακῆς τῆς Ὁρθοδοξίας. Αἶνοι.

² Ωδὴ Α'.

³ Στιχηρά Ἐσπερινοῦ.

⁴ Μικρός Ἐσπερινός.

Κυρίου καὶ τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, ἀλλά τὸν ἴδιο τὸν Κύριο καὶ τὴν θεία Του ἐνανθρώπηση. Οἱ δέ ύπέρμαχοι τῶν ἁγίων εἰκόνων, μεταξύ τῶν ὅποιων διέπρεπαν σὲ θεολογικό λόγο καὶ ψυχικό σθένος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός καὶ οἱ σεπτοὶ Στουδίτες, ἀγωνίζονταν γιὰ σύνολη τὴν ἁγία καὶ ἀμωμὴ πίστη μας.

Μέγα ἐπομένως δίδαγμα καὶ μόνο ἀπὸ τὴν ὄνομασία τῆς σημερινῆς ἑορτῆς, εἶναι, ὅτι ἡ πίστη μας εἶναι κάτι τὸ ἔνιαῖο καὶ συμπαγές καὶ ἀδιαχώριστο καὶ ἡ ἄφρων ἀπόρρηψη ἐνός σημείου της ἀκολουθεῖται ἀπὸ τὴν ἀπόρρηψη καὶ κατεδάφιση ὅλου τοῦ θεότευκτου οἰκοδομήματός της. Ὁπως δορθά εἶπαν, ἡ πίστη μας εἶναι τόσο εὐαίσθητη ὅπως τὸ μάτι μας, τὸ ὄποιο δέν δέχεται οὔτε ἵχνος ξένου σώματος.

Μία, λοιπόν, καὶ ἔνιαία καὶ ἀμέριστη ἡ ἁγία πίστη μας, «ἡ ἐκκλησιαστικὴ δρθιδοξία»⁵, ἡ «ἀφέλωμος καὶ ὑγιεινὴ δρθιδοξία»⁶ κατά τὸν Ἰστορικὸν Εὐσέβιο, ἡ «πατρικὴ καὶ θεόπνευστος τῶν χριστιανῶν δρθιδοξία»⁷ κατά τὸν Ἀγ. Θεόδωρο τὸν Στουδίτην. Ὁπως μία καὶ ἔνιαία εἶναι καὶ ἡ Θεολογία μας, ἡ ἐπιμελής δηλαδή καὶ ἀκριβής ἀνάπτυξη καὶ καλλιέργεια τοῦ περιεχομένου τῆς πίστεώς μας. Ἀνεξάρτητα ὅτι σέ κάθε ἐποχή, λόγω δρισμένων συνθηκῶν, φανερώνεται μία πλευρά της.

3. Σήμερα

Ἄλλα, ὅπως ὅλοι γνωρίζομε, ἡ θεοπαράδοτη καὶ θεόπνευστη πίστη τῶν Ὁρθοδόξων χριστιανῶν, δέν εἶναι ἔνα πανσέβαστο τιμαλφές κειμήλιο τοῦ παρελθόν-

τος. Εἶναι ἡ θεσπεσία αὕτη πού θά δροσίζη πάντα τὴν καρδιά τοῦ ἀνθρώπου, καθὼς θά φλέγεται ἀπό τοὺς πειρασμούς καὶ τίς θλίψεις. Εἶναι ἡ ἀείρροη πηγὴ μὲ τὰ δροσερά νάματα τοῦ Πνεύματος ἡ προορισμένη ἀπό τὴν θεία Ἀγαθότητα νά ποτίζῃ καὶ νά ἀναιψύχῃ τὴν ψυχή μας, καθὼς πορεύεται ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἀβάτω καὶ ἀνύδρῳ γῆ τοῦ παρόντος αἰῶνος.

Εὕλογο, λοιπόν, τό ἐρώτημα. Πῶς ἔχει τό πράγμα αὐτό τό σπουδαῖο, τό «χρῆμα» τό ἀτίμπτο, στὸν ἐποχή μας, ἡ ὅποια μοιάζει κάπως στό πρακτικό καὶ «λογικό» πνεῦμα μὲ τὴν ἐποχή τῶν Εἰκονομάχων. «Οὐιός τοῦ ἀνθρώπου ἐλθῶν ἄρα εὑρίσκει τὴν πίστιν ἐπὶ τῆς γῆς»; (Λουκᾶ 18, 8).

Θεωρητικά, καλύτερα ἔξωτερικά, ἀπ' ὅτι μπορεῖ νά ἐρευνήσει ὁ νοῦς μας, στρεφόμενος ἀνά τὴν οἰκουμένην, ἡ εὐστάθεια τῶν Ἐκκλησιῶν δέν κινδυνεύει. Στούς ύψηλότερους θρόνους τῆς Ἐκκλησίας, δόξα τῷ Θεῷ, δέν κάθονται σήμερα οὔτε Νεστόριοι, οὔτε Μακεδόνιοι. Η ἔξωτερική δέ ἐνόπιτα τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ἐπιβεβαιώνεται κάθε τόσο ἀπό τὰ πανηγυρικά συλλείτουργα, ἀπό τὴν ἀνταλλαγὴ τῶν εἰρηνικῶν γραμμάτων, ἀπό τὴν ἐνόπιτα στὸν πίστη καὶ τὰ μυστήρια. Βεβαίως τὰ βάθη ἐν προκειμένῳ μόνο ὁ Ἀκούπιτος Ὁφθαλμός τὰ γνωρίζει. Μερικοί, ἵσως ὅχι ἀδίκως, ὑποστηρίζουν, ὅτι κάποιος κίνδυνος ἐλλοχεύει ἀπό τὴν ὑπουλη κίνηση τοῦ Οἰκουμενισμοῦ. Εὔχωμεθα δῆμως, ὁ Δομήτωρ τῆς Ἐκκλησίας νά μήν ἐπιτρέψῃ τέτοια δοκιμασία, τὴν ὅποιαν σίγουρα θά προξενήσῃ ἡ ἐπικράτηση αὐτῶν τῶν λανθασμένων θεολογικῶν ἀπόψεων.

⁵ Εὐσεβίου Ἐκκλησ. Ἰστορία βιβλ. 3, κεφ. 23 Migne 20, 257.

⁶ Εὐσεβίου, Ἐκλογαὶ προφητικαὶ Migne 22, 1024.

⁷ Θεοδώρου Στουδίτου, Ἐπιστολή Εἰρήνην βασιλίσσῃ Migne 99,933.

4. Καὶ Ὁρθοπραξία

Άλλά ἡ λαμπρά Δεσποτική ἔορτή, στὸν εἶσοδο τῆς κατανυκτικῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς, δέν μᾶς δίνει μόνο τὸν πολύτιμην εὐκαιρίαν νὰ σκεφθοῦμε προσεκτικά γύρω ἀπό τὸν ἀνεκτίμητο θησαυρὸν τῆς θεοπαράδοτης πίστης μας, τῆς ἁγίας Ὁρθοδοξίας μας, νὰ δοξάσουμε τὸν Δωρεοδότη Κύριο μας καὶ νὰ μνημονεύσουμε μέν εὐγνωμοσύνην ὅλους τοὺς γνωστούς καὶ ἀγνώστους ἀγωνιστές καὶ ὑπερμάχους της, ἵδιῶς δούσις ἀγωνίσθηκαν κατά τὸν τελευταῖα φοβερή δοκιμασία τῆς ἐξ αἰτίας τῶν ἀσεβῶν Εἰκονομάχων, ἀλλά νὰ ἀναλογισμοῦμε καὶ τὸ χρέος μας. Τό ἥδικόν χρέος μα! Διότι ἡ πίστη ἔχει καὶ τὶς ἀπαιτήσεις τῆς στὸν πρακτικὴν μας ἡσάν, ἐκεὶ ὅπου ἀναλίσκει ὁ καθένας μας τὸ τάλαντο τοῦ χρόνου, πού τοῦ ἐμπιστεύθηκε ὁ Κύριος του.

Εἶναι σαφέστατοι στὸ θέμα αὐτῷ οἱ Ἀγίοι Πατέρες μας καὶ ἀληθινοί Διδάσκαλοι τῆς Ἐκκλησίας μας. «Μή τὸν πίστιν μόνην ἀρκεῖν ἡμῖν, ἀπτηρισμένα ἢ τὰ τῆς ὀφελείας»⁸ ἐτονίζει ὁ Ἱ. Χρυσόστομος. Ἐξάλλου εἶναι σχεδόν βέβαιο, σάν νόμος ἀπαράβατος, ὅτι ἡ διεφθαρμένη ἡσάν γεννᾷ καὶ διεφθαρμένα δόγματα. «Οἱ ἀπωσάμενοι, κατά τὸν θειὸν Ἀπόστολον, τὸν ἀγαθὸν συνείδησιν, περὶ τὸν πίστιν ἐναυάγησαν» (Α΄ Τιμ. 1, 19).

Συνήθως δέ, αὐτές τὶς ἡμέρες, πού καυχῶμεθα ἐν Κυρίῳ γιά τὸν Ὁρθοδοξίαν μας, ἐπανέρχεται στὸ λόγο ἡ θεάρεστη σκέψη γενικώτερα τοῦ χρέους, τοῦ ἴστορικοῦ χρέους, πού ἔχομε νὰ γνωρίσωμε στοὺς λαοὺς τῆς Ἐνωμένης Εὐρώπης, τοὺς θησαυρούς τῆς πίστεώς μας, ὅχι γιά νὰ ἀποσπάσουμε τοὺς ἐπαίνους των ἢ τὰ ἐγκώμια τους, ἀλλά γιά νὰ βοηθήσωμε στὸν πνευματικὸν τους προκοπή, στὸν ἐπιτυχέστερον ἐπίλυσην τῶν ὑπαρξιακῶν τους ἢ καὶ ἄλλων προβλημάτων.

Ἄραγε πῶς θά ἐπιτευχθῇ ὁ θεῖος αὐτός στόχος; Μέ διαλέξεις μόνο καὶ συνέδρια καὶ χρήσιμες διαφωτιστικές ἐκδόσεις; Μόνο μέ τό λόγο; Μᾶλλον ἀμφίβολα θά εἶναι τὰ ἀναμενόμενα ἀποτελέσματα. Τοῦτο μαρτυροῦν οἱ πρόγονοί μας στὸν πίστην καὶ δή οἱ τὰ πρῶτα φέροντες, πού εἶχαν τὸν εὐθύνην γιά τὸν διάδοσην τῆς πίστεως ἐκτός τῆς Ἐκκλησίας.

Σέ μία πολύ ἀπομακρυσμένη ἀπό τὴν δική μας ἐποχή, ὅταν οἱ διδάσκαλοι τῶν χριστιανῶν συνειδητοποιοῦσαν τὸ πνευματικό θησαυρὸν εἶχαν καὶ πόση ἦταν ἡ εὐθύνη τους γιά τοὺς ἐκτός τοῦ ἱεροῦ περιβόλου τῆς πίστεως, συγκεκριμένα κατά τὸν Β' αἰώνα (,), ίδού πῶς συγκεκριμένοποιοῦσαν αὐτήν τὴν ἀγωνία τους. «Τά ἔθνη ἀκούοντα ἐκ τοῦ στόματος ἡμῶν τὰ λόγια τοῦ Θεοῦ, ὡς καλά καὶ μεγάλα θαυμάζει· ἔπειτα καταμαθόντα τὰ ἔργα ἡμῶν, ὅτι οὐκ ἔστιν ἄξια των ρημάτων ὃν λέγομεν, ἔνθεν εἰς βλασφημίαν τρέπονται, λέγοντες εἶναι μύθον τινά καὶ πλάνην. (Γιά παράδειγμα). Ὅταν ἀκούσωσιν παρ' ἡμῶν, ὅτι λέγει ὁ Θεός οὐ χάρις ἡμῖν, εἰ ἀγαπᾶτε τοὺς ἀγαπῶντας ὡμᾶς, ἀλλά χάρις ὡμῖν, εἰ ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθρούς καὶ μισοῦντας οὐκ ἀγαπῶμεν, ἀλλ' οὐδέ τοὺς ἀγαπῶντας, καταγελῶσιν ἡμῶν καὶ βλασφημεῖται τὸ ὄνομα»⁹.

“Ωστε σύμφωνα μέ τὸν οὐσιαστικό αὐτὸν λόγο τοῦ ἀρχαίου διδασκάλου τῆς Ἐκκλησίας μας, καλή καὶ ἀξιοθαύμαστη ἡ Ὁρθοδοξία μας, ἀλλά γιά νὰ γίνη καὶ ἀξιούμπτη, πρέπει νὰ συμβαδίζῃ μὲ τὴν Ὁρθοπραξία μας. Εἴθε χάριτι Θεοῦ νά ἐπιτύχωμεν τὸν ὀραῖο αὐτό καὶ θεοτερπῆ συνδυασμό, ὡστε καὶ τοὺς γλυκυτάτους καρπούς τῆς Ὁρθοδοξίας νά ἀπολαύσωμε καὶ τὸ πανάγιο Ὄνομα τοῦ Θεοῦ ἡμῶν νά δοξάζεται δι' ἡμῶν ἐν τοῖς ἔθνεσι.

Ἄμην.

⁸ Ἰω. Χρυσοστόμου, Κατά Ἀνομοίων. Ὁμιλ. I Migne 48,793.

⁹ Κλίμεντος, πρός Κορινθίους Β' (ἐκ τῶν νόθων) ἀπό CD μέ ἔργα Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἀρχαίων συγγραφέων.

Ο ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΣ ΟΒΗΛΟΣ ΚΑΙ Η ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΤΟΥ ΓΕΝΕΣΙΟΥ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ, ΜΕΤΟΧΗ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΟΝΗΣ ΙΒΗΡΩΝ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ.

Υπό τοῦ κ. Θεοδώρου Λυμπεράκη
Δικηγόρου-Τσοτορικοῦ

1. «Μοναστήρι»

Ανάμεσα στά σημερινά χωριά Ποδοχώρι και Κοκκινοχώρι, στόν χάρτη τῆς Γεωγραφικῆς Υπηρεσίας Στρατοῦ φαίνεται ἔνα τοπωνύμιο μέτον χαρακτηριστικό τίτλο «Μοναστήρι». Μία ἐπιτόπια ἀναζήτηση ἀποκάλυψε εὔκολα στόν γράφοντα τὴν ὑπαρξη τῶν ἐρειπίων ἐνός μοναστηριακοῦ συγκροτήματος, ἀπό τό δποῖο σήμερα, δπως καταδεικνύουν οἱ δημοσιευόμενες στά πλαίσια τοῦ παρόντος πονήματος φωτογραφίες, σώζονται, ἔνα τμῆμα τῆς δεμελίωσης τοῦ πύργου, ἔνα μεγάλο μέρος τοῦ περιβόλου του, πού ἔχει μεγάλο πάχος και εἶναι κατασκευασμένος ἀπό ξερολιδιά και μία μισοβυθισμένη κρήνη, ὑστεροβυζαντινῆς τεχνοτροπίας και κατασκευῆς, μαζί με μία τεράστια διασπορά δστράκων, (μικρῶν κομματιῶν ἀπό ἐφυαλωμένα και ἀβαφῆ, πήλινα ἀγγεῖα), τῶν τελευταίων αἰώνων τῆς βυζαντινῆς αὐτοκρατορίας.

Ἡ ὑπαρξη αὐτοῦ του ἄγνωστου μοναστηριοῦ, (τοῦ δποίου τήν ἰδιότητα ὡς μοναστηριοῦ γνωρίζουν μέν οἱ γηγενεῖς κάτοικοι τοῦ Ποδοχωρίου, χωρίς δμως νά γνωρίζουν δποιοδή-ποτε ἄλλο στοιχεῖο σχετικά μ' αὐτό), παρακίνησε τόν ὑπογράφοντα νά ἐρευνήσει, μέ τίς ἐλάχιστες, ἐρασιτεχνικές του γνώσεις, τήν ιστορία αὐτῆς τῆς ἄγνωστης σελίδας τῆς (ἐκκλησιαστικῆς ἀλλά και πολιτικῆς) ιστορίας τοῦ τό-

που μας και τόν καρπό αὐτῆς τῆς ἐρευνας νά τόν δέσει ὑπόψη σας, μέ τό σύντομο αὐτό πόνημα.

2. Οἰκισμός και Μονή

Ἐπιστημονική ιστορική μελέτη
μέ χρήσιμες ἀναγωγές στό παρόν.

Ἡ Μονή τοῦ Γενεσίου τῆς Θεοτόκου, στήν δποία στό ἔξης δ' ἀναφερθοῦμε, βρισκόταν πολύ κοντά σ' ἔνα μικρό, βυζαντινό οἰκισμό, δ' δποῖος εἶχε τό ὄνομα «Οβηλός» και δ' δποῖος ταυτίζεται μέ τά βυζαντινά ἐρείπια πού ἐντοπίζονται στό σημεῖο ἀκριβῶς δπου βρισκόταν δ' μεταγενέστερος μουσουλμανικός οἰκισμός «Σαρλή», (περίπου πεντακόσια μέτρα βόρεια ἀπό τό σημερινό Κοκκινοχώρι), στούς πρόποδες τοῦ Παγγαίου δρους.

3. Πρώτη γραπτή μαρτυρία

Ἡ πρώτη ἀναφορά («περιορισμός») τοῦ βυζαντινοῦ Όβηλοῦ ἀναφέρεται στό δεύτερο μισό του 11ου αἰώνα, στό ἀνορδόγραφο ἔγγραφο μέ ἀριθμό 30 τῆς Ιερᾶς Μονῆς Ιβήρων τοῦ Ἀγίου Όρους: «Χωρίον Όβηλος κατά τόν γενόμενον περιορισμῶν. Καδός ἀπάρχεται ἀπό τοῦ ρύακος τῆς Κνειζᾶς, κατέρχεται πρός δυσμᾶς αἴος τοῦ ἐσφραγισμένου δρυός, και κάμπτει πρός μεσημβρίαν, και ἀπέρχεται εἰς τόν δρόμον τόν Κουνδούρων, και παρατρέχει διά τοῦ αὐτοῦ δρόμου πρός ἀνα-

τολᾶς αῖος τοῦ εἰσταμένου λίθου τοῦ γράφοντος «ὅρος τῶν Βουλγάρων», καὶ ἐκνεύει ἀριστερά, κατέρχετε πρός μεσημβρίαν, εἰσέρχεται εἰς τὸ ρυάκιον τήν Κνείζαν καὶ παρατρέχει αὐτό διμύως πρός μεσημβρίαν, καὶ ἀποδίδει ἔνδα καὶ ἥρξατο».

4. Ο συντάκτης τοῦ ἑγγράφου

Ο βυζαντινός ἀξιωματοῦχος, μέ τόν τίτλο «Σπαδαροκανδιδάτος» καὶ μὲ τό οἰκονομικῆς (φορολογικῆς) φύσεως ἀξιώμα τοῦ «Χαρτουλαρίου τοῦ Γενικοῦ Λογοδεσίου», (τό δποτο τοῦ παρεῖχε τήν ἔξουσία ἐπί δλων τῶν οἰκονομικῶν δεμάτων πού ἀφοροῦσαν μία μεγάλη, ἐπαρχιακή περιοχή, δυτικά τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ ἐφ' δλων τῶν ὑποκειμένων σέ φόρο πολιτῶν τῆς Ἰδιας περιοχῆς), δ δποτος συνέταξε καὶ ὑπέγραψε τόν ἀνωτέρω «περιορισμό», προκειμένου νά καταγράψει τίς φορολογικές ὑποχρεώσεις τῶν κατόχων κτημάτων στήν ἀναφερδεῖσα, εὐρεία, γεωγραφική περιοχή, ἡταν δ Γρηγόριος Χαλκούτζης καὶ δ χρόνος συγγραφῆς τοῦ κειμένου ἐντοπίζεται μεταξύ τῶν ἐτῶν 1042-1044 ἡ ἐλάχιστα ἀργότερα. (Ολα τά προαναφερδέντα δημοσιεύθηκαν στίς «Actes d' Iviron, I, des origines au milieu du XIe siècle», Παρίσι 1985, σελ. 262-269), ἀπό τούς ιστορικούς ἐρευνητές τῶν ἀρχείων τοῦ Ἁγίου Ὀρούς, Jaques Lefort, Nicolas Oikonomides καὶ Denise Papachryssanthou).

5. Κνείζα ἡ Χτένι

Ἄς σταδοῦμε δμως λίγο στό ἀνωτέρω κείμενο, γιά νά ἐπισημάνουμε δύο σημαντικά σημεῖα αὐτοῦ: Τό πρῶτο εἶναι τό ἀρχικό το-

πογραφικό σημεῖο, ἀπό τό δποτο ἀρχίζει ἡ περιγραφή τοῦ χωρίου τοῦ Ὀβηλοῦ, (ὅπου ώς χωρίο ἡ περιορισμός νοεῖται δχι μόνο ἡ ἔκταση πού κατελάμβανε αὐτός καδαυτός δ οἰκισμός τοῦ Ὀβηλοῦ, ἀλλά καὶ δλη ἡ γύρω περιοχή τῶν κτημάτων πού ὑπάγονταν σ' αὐτό, πού δλα μαζί ἀποτελοῦσαν ἔνα

οἰκονομικό σύνολο, ὑπαγόμενο στήν κυριότητα τοῦ κράτους καὶ στήν οἰκονομική διαχείριση τοῦ βυζαντινοῦ αὐτοκράτορα, δ δποτος εἶχε τήν δυνατότητα νά ἐκχωρήσει τά ἐπ' αὐτοῦ δικαιώματα σέ τρίτους): Πρόκειται γιά τό ρέμα τῆς «Κνείζας» (ἢ «Κνείζας»). Στή σλαβική γλώσσα, πράγματι, ἡ λέξη ὑποδηλώνει τό χτένι, τήν χτένα. Μέχρι σήμερα, λοιπόν, πεντακόσια περίπου μέτρα δυτικά ἀπό τίς τελευταῖς οἰκίες τοῦ σημερινοῦ Ποδοχωρίου, ὑπάρχει ἔνα μεγάλο ρέμα πού κατέρχεται ἀπό τό Παγγαῖο καὶ τό δποτο οι ντόπιοι ὄνομάζουν «Χτένι!» Αὐτό, εἶναι, συνεπῶς, τό ρέμα στό δποτο ἀναφέρεται τό ὑπό ἔξέταση κείμενο. Σ' αὐτό τό ρέμα βρισκόταν τό ἀνατολικό δριο τῶν ἑδαφῶν τοῦ Ὀβηλοῦ. Τό δεύτερο στοιχεῖο εἶναι ἡ δρδια πέτρα («εἰστάμενος λίδος») πού ἔγραφε δτι ἡταν «ὅρος τῶν Βουλγάρων», δ δποτα, δπως πιστεύουν οι Γάλλοι ἐρμηνευτές πού δημοσίευσαν γιά πρώτη φορά, τό ἔτος 1985, τό κείμενο πού μας ἀφορᾶ, βρισκόταν σέ ἀπόσταση τριῶν χιλιομέτρων νοτιοδυτικά τοῦ σημερινοῦ Ποδοχωρίου, πάνω στήν ἀρχαία δδό δ δποτα ἔνωντε τόν Ὀβηλό μέ τή βυζαντινή Χρυσούπολη, (τήν βυζαντινή, δηλαδή, πολιτεία πού βρισκόταν δίπλα στήν ἀριστερή κοίτη τοῦ Στρυμόνα, ἀκριβῶς στίς ἐκβολές του, ἐκεῖ δποτο σήμερα ἀκόμη, δίπλα στήν ὑφιστάμενη λιμνοδάλασσα, φαίνονται τά τείχη της). «Ομοια ὁρόσημα εἶχε στήσει, ἀλλωστε, ὁ βασιλιάς τῶν Βουλγάρων Συμεών στήν περιοχή τῆς Θεσσαλονίκης.

6. Πόδεν τά Σλαβικά τοπωνύμια

Προτού δμως συνεχίσουμε τήν ἀναφορά μας στόν Ὀβηλό καὶ τήν ἐπεκτείνουμε καὶ στήν Ιερά Μονή τοῦ Γενεσίου τῆς Θεοτόκου, δά πρέπει νά λύσουμε τίς ἀπορίες τῶν ἀναγνωστῶν, σχετικά μέ τήν παρουσία Βουλγαρικῶν, σλαβικῶν τοπωνυμίων, (δπως λ.χ. τό ρέμα τῆς «Κνείζας», στό δποτο μόλις προηγούμενα ἀναφερδήκαμε), ἀλλά καὶ σλαβικῶν κυρίων δνομάτων, στήν περιοχή τῆς ἐρευνάς μας. Θά κάνουμε, πρός τόν σκοπό αὐτόν, μία σύντομη, ιστορική ἀναδρομή, γιά

νά δοῦμε τήν ιστορία τῆς περιοχῆς τοῦ Στρυμόνα, στά χρόνια πού μᾶς ἐνδιαφέρουν, ἀλλά καὶ στά προηγούμενα ἀπ' αὐτά.

7. Οἱ Σλάβοι τοῦ Στρυμόνα

Ἄπο τήν ἐποχή τοῦ αὐτοκράτορα Ἡρακλείου, στήν περιοχή τῆς Μακεδονίας ἐγκαταστάδηκαν Σλάβοι καὶ σχημάτισαν «Σκλαβηνίας», δηλαδή περιοχές κατοικούμενες ἀποκλειστικά ἀπό Σλάβους, διοικούμενες ἀπό δικούς τους ἄρχοντες καὶ στηριζόμενες σέ δικούς τους δεσμούς. Ο

λόγος πού εύδυνς ἔξ ἀρχῆς ἡ βυζαντινή Διοίκηση ἀνέχδηκε τό αὐτοδιοίκητο τῶν Σλάβων τῶν Σκλαβηνῶν ἦταν γιατί ἐπιδυμοῦσε τήν προοδευτική καὶ ὁμαλή ἔνταξη τοῦ ἀλλόγλωσσου, ἀλλόδρησκου καὶ πολιτιστικά κατώτερου, ξένου λαοῦ στήν ὑπάρχουσα πολιτική τάξη.

Τέτοιες Σκλαβηνίες ὑπῆρχαν, φυσικά καὶ στήν περιοχή τοῦ Στρυμόνα κι οἱ Σλάβοι κάτοικοί τους ἔμειναν γνωστοί στοὺς ιστορικούς μέ τό ὄνομα «Στρυμονίται Σλάβοι». Αύτοί οἱ Σλάβοι, ἥδη ἀπό τῆς ἐγκαταστάσεώς τους διενεργοῦσαν συχνά ἐπιδρομές στά βυζαντινά ἐδάφη, φθάνοντας, μάλιστα, νά πολιορκήσουν ἐπανειλημένα καὶ τήν ἴδια τή Θεσσαλονίκη, ἐνῶ εἰδικά οἱ Στρυμονίτες Σλάβοι, μέ τά μονόχυλά τους λήστευαν τούς ταξιδιώτες πού περνοῦσαν ἀπό τόν Στρυμόνα, ὅπως μᾶς δείχνει ἡ περιπέτεια τοῦ «Γρηγορίου τοῦ Δεκαπολίτου», πού ἔλαβε χώρα στό πρῶτο μισό τοῦ 9ου αἰώνα καὶ περιγράφηκε στόν βίο του, τόν ὅποῖ δημοσίευσε τό ἔτος 1926 ὁ F. Dvornik, «La Vie de saint Gregoire de Decapolite et les Slaves macedoniens au IXe siècle, Paris 1926».

Αὐτή ἡ συνεχής παρενόχληση τῶν βυζαντινῶν ἐδαφῶν ἀπό τούς Σλάβους τῶν Σκλαβηνῶν ἀνάγκασε τούς βυζαντινούς αὐτοκράτορες ἐπανειλημένα νά ἐκστρατεύσουν ἐναντίον τους, μέ πρῶτο τόν Κωνσταντίνο Δ' καὶ δεύτερο τόν Ιουστινιανό Β', (685-695 καὶ 705-711), οἱ δοποῖ, κατά τά ἔτη 680 καὶ 688/689, ἀντίστοιχα, ἐξαπέλυσαν μεγάλες ἐκστρα-

τεῖες κατά τῶν Σκλαβηνῶν τῆς Μακεδονίας καὶ τῶν Βουλγάρων τῆς βορειοανατολικῆς περιοχῆς τῆς αὐτοκρατορίας, διέσχισαν τίς περιοχές τους, δ δεύτερος δ' ἐξ αὐτῶν εἰσῆλθε δριαμβευτής στή Θεσ-

σαλονίκη. Μετά τήν μεγάλη ἐκστρατεία τοῦ Ιουστινιανοῦ Β' οἱ Σλάβοι ἀναγνώρισαν τήν ἐπικυριαρχία τοῦ βυζαντινοῦ κράτους κι ἔνα μεγάλο μέρος τους μεταφέρδηκε ἀπό τόν αὐτοκράτορα στή Μικρά Άσια, ὅπου ἐγκαταστάδηκε «γεωργικῶς», στό ἐκεῖ Θέμα «Οψικίου», ἐνῶ ἔνα ἄλλο μέρος τους ὁ ἴδιος αὐτοκράτορας τό ἐγκατέστησε στά ὅρη καὶ τίς κλεισοῦρες τοῦ Στρυμόνα, γιά νά φρουροῦν τίς διαβάσεις πρός τήν κοιλάδα τοῦ ποταμοῦ, ἀπέναντι στόν εἰσβολεῖς ἀπό τόν Βορρᾶ, Βουλγάρους καὶ ἀνυπότακτους Σλάβους. Αύτοί ἀκριβῶς οἱ Στρυμονίτες Σλάβοι, ὑπαγόμενοι πλέον ὑπό βυζαντινούς ὀξιωματικούς, ὑπήχθησαν στήν «Κλεισούρα τοῦ Στρυμόνα», ἥτοι μία μικρή, στρατιωτική διοίκηση, πού δημιουργήθηκε γι' αὐτόν ἀκριβῶς τόν σκοπό καὶ περιλάμβανε τήν ὀρεινή περιοχή μεταξύ τοῦ σημερινοῦ Ρούπελ καὶ τοῦ Μελενίκου, (σήμερα Μέλνικ, κοντά στήν πόλη Σαντάνσκι), ὁ διοικητής τῆς δοπίας, ὁ κλεισούραρχης, ἐξαρτιόταν διοικητικά ἀπό τό Διοικητή τοῦ Θέματος (ἥτοι τῆς Διοικητικῆς καὶ στρατιωτικῆς περιφέρειας τῆς) Θράκης, (μιάς καὶ τότε ἀκόμη δέν ὑπῆρχε αὐτοτελές Θέμα Στρυμόνος).

(Συνεχίζεται)

«Η ἐφηβεία σκέφτεται καί μιλάει»

1. Βλάπτεται ή Πατρίδα μας

Και νά ’μαστε πάλι... Γιά μιά
άκομη φορά ή Έλλάδα πλήττε-
ται από τά ΐδια της τά παιδιά.
Ο ἀδικος δάνατος ἐνός δεκαπεν-
τάχρονου παιδιοῦ ὥθησε τούς
“Ελληνες νά βγοῦν στούς δρόμους
μέ σκοπό νά διαμαρτυρηθοῦν γιά
τή συμπεριφορά τοῦ ἀστυνομι-
κοῦ. Δυστυχῶς δημως, ὅπως συμ-
βαίνει συνήθως σέ τέτοιες περι-
πτώσεις, ή ἀνωρεικότητα δρισμέ-
νων ἀτόμων τούς δδήγησε στό νά
σπάσουν βιτρίνες, νά κάψουν κα-
ταστήματα καί γενικότερα νά δια-
πράξουν διάφορες πράξεις βίας,
προβάλλοντας ἔτσι μιά πολύ ἀρνη-
τική εἰκόνα τῆς Έλλάδας στά
διεθνῆ ΜΜΕ πού τήν ύποβαθμί-
ζουν καί ἀντικατοπτρίζουν ἔναν
πολύ μικρό ἀριθμό νέων.

2. Άπαραδεκτα

“Ας πάρουμε δημως τά πράγματα
ἀπό τήν ἀρχή.” Όλα ξεκινοῦν ὅταν
στίς 6 Δεκεμβρίου 2008, ἔνας “ἀστυ-
νομικός” δολοφονεῖ ἀδικα ἔναν
ἔφηβο. Ἀπό ἐκείνη τή μέρα ή θλί-
ψη κυρίεψε τίς καρδιές ὅλων τῶν
Ἐλλήνων καί κυρίως τῶν ἐφήβων
πού ἔξεφρασαν τόν πόνο καί τήν
δργή τους διαδηλώνοντας καί ζη-
τώντας τή δικαιίωση τῆς οἰκογένει-

ας τοῦ ἀδικοχα-
μένου νέου. Κάποιοι
νέοι δημως, ἐκμεταλ-
λευόμενοι αὐτήν τήν κα-
τάσταση ἀντί νά ἐκφράσουν τή γνώ-
μη τους πολιτισμένα καί νά διαδη-
λώσουν εἰρηνικά, ἐπέλεξαν νά γε-
μίσουν τίς σχολικές τσάντες μέ πέ-
τρες καί μολότωφ καί νά ξεχυθοῦν
στούς δρόμους καταστρέφοντας ὅ,τι
βρεθεῖ στό διάβα τους πρός τιμήν
δῆθεν τοῦ ἀδύον παιδιοῦ. Γιά νά ξε-
καθαρίσουμε λοιπόν τά πράγματα
αὐτή ή κατάσταση πρέπει κάποια
στιγμή νά σταματήσει. Κανείς δέν
ἐπιβράβευσε τόν ἀστυνομικό καί
ὅλος ὁ κόσμος κατέκρινε τήν ἐνέρ-
γειά του. Ἐπομένως, ποιός ὁ λόγος
νά κατιμε ἀμάξια καί καταστήματα;
Ποιός ὁ λόγος νά κάνουμε καταλή-
ψεις καί νά στερούμαστε τήν μόρ-
φωση πού μᾶς προσφέρεται;

3. Ἀδικία

Μήπως σιγά-σιγά πρέπει νά κα-
ταλάβουμε πώς μέ ὅλα αὐτά τά
ἐπεισόδια δέν κάναμε τίποτα πα-
ραπάνω ἀπό τό νά σπιλώσουμε τή
μνήμη αὐτοῦ τοῦ παιδιοῦ; Μήπως
ἐμεῖς ή νεολαία θά ’πρεπε νά ἀρχί-
σουμε νά αἰσθανόμαστε ντροπή
πού βάζουμε σάν μάσκα τή θλίψη
γιά νά κάνουμε μαδήματα; Πού κα-
ταδικάζουμε ὅλοκληρο τό ἀστυνο-
μικό σῶμα; Γιατί ἀς μή ξεχνάμε πώς
δέν εἶναι ὅλοι ΐδιοι!!!” Ενας ἀστυνο-
μικός εἶναι αὐτός πού σέ προφυ-
λάσσει ἀπό τά ναρκωτικά, ἔνας
ἀστυνομικός εἶναι αὐτός πού σώζει
τήν οἰκογένειά σου ἀπό τούς ληστές,

ένας άστυνομικός είναι αύτός που σώζει τή μητέρα σου όταν κάποιος πάει νά της κλέψει τήν τσάντα. Κι έσυ τί κάνεις γιά νά τόν εύχαριστήσεις; Τόν ταυτίζεις μέ έναν κοινό δολοφόνο που έτυχε νά είναι τή λάθος στιγμή σέ λάθος τόπο.

4. Αύτά τά ΜΜΕ

Κι ούως, οσο παράξενο κι άν φαίνεται δέν εύθυνονται οι νέοι γιά όλα αύτά. Δέν είναι καθόλου περίεργο που συμβαίνουν όλα αύτά γύρω μας, όταν τά Μέσα Μαζικῆς Ένημέρωσης έχουν βαλθεῖ νά παρουσιάσουν τήν άστυνομία ώς μιά άπολύτως άποτυχημένη ύπηρεσία που δέν προσφέρει τίποτα στό κράτος. Μπορεῖ οι άστυνομικοί νά μήν έχουν τήν καλύτερη δυνατή έκπαίδευση άλλα αύτό δέν σημαίνει πώς είναι άχρηστοι!!! Είναι φυσικό λοιπόν γιά έναν έφηβο που δηλη τή μέρα κάθεται μπροστά στήν τηλεόραση και δέχεται παθητικά ίσα άκούει γιά τά προβλήματα τής κοινωνίας, νά πεισθεῖ άπό τά λεγόμενα τῶν δημοσιογράφων. Δημοσιογράφων που παρομοιάζουν τόν άτυχο Άλέξη μέ ήρωες που πολέμησαν και θυσιάστηκαν γιά τήν έλευθερία μας δύως ό Κολοκοτρώνης και ό Καραϊσκάκης!!! "Όταν ένας νέος τά άκούει αύτά είναι φυσικό νά θεωρεῖ τόν έαυτό του άγωνιστή έπειδή σπάει βιτρίνες και βρίζει άστυνομικούς ξεχνώντας τούς άληθινούς άγωνιστές τοῦ Πολυτεχνείου!!!

"Άς άναλογιστοῦν, λοιπόν, τά Μέσα Μαζικῆς Ένημέρωσης τί έχουν κάνει... Έχουν άννψώσει ένα άδικοχαμένο παιδί, τό όποιο άμφιθάλλω άν θά ήθελε νά προβληθεῖ έτσι, και έχουν πείσει τούς

συνομήλικούς του νά ξεσπάσουν τήν ήργή τους μέ έναν ίδιαίτερα βίαιο τρόπο. Και άναρωτιέμαι γιατί τά ΜΜΕ που παρουσιάζουν τά πάντα μέ άμεροληψία και άντιμετωπίζουν τούς πάντες δίχως διαχωρισμούς, άσχολούνταν έπι ένα μήνα μέ τόν θάνατο τοῦ Άλέξη ένδι γιά τόν άστυνομικό που τραυματίστηκε άφιέρωσαν κάποια μικρά άποσπάσματα έστιάζοντας κυρίως στήν ταυτότητα τῶν άνθρωπων που προσπάθησαν νά δολοφονήσουν τόν ίδιο και τούς συναδέλφους του. Μήπως έπειδή κατάλαβαν πώς ή νέα γενιά θά ταυτιστεῖ πιστούκολα μέ ένα δεκαεξάχρονο παιδί και έτσι ή ίστορία του θά «πουλήσει» περισσότερο;

5. Τό καλύτερο!

Τελειώνοντας θά ήθελα νά δυμίσω στή νεολαία πώς μέ τήν βία και τήν καταστροφή δέν έκφραζουμε τά συναισθήματά μας. "Ένα λουλούδι, ένα χαμόγελο συμπόνιας άκομα και ένα στιχάκι στόν τάφο τοῦ άτυχου συμμαθητή μας είναι πράξεις που θά συγκινήσουν άλλα και θά χειροκροτηθοῦν.

Στέλλα Χατζημιχαηλίδου
Μαθήτρια Β' τάξης Γυμνασίου Έλευθερούπολης

"Όταν μᾶς,
διδάσκουν
τά παιδιά!

ΜΑΡΙΝΑΣ ΑΠΡΙΛΙΟΣ

Στόν ἀπόηχο τῶν σεργονότων

1. Ἐκκλησία καὶ Πολιτεία

Ο χωρισμός τῆς Ἐκκλησίας ἀπό τὸ Κράτος εἶναι στή Γερμανία πραγματικότητα, ὅμως τά ὄρια δέν εἶναι σαφή. Τὸ Κράτος ἐγγυᾶται τήν εὐμάρεια τῆς Ἐκκλησίας. Ἐφ' ὅσον ἡ Ἐκκλησία δέν θά συγκέντρωνε ποτέ τόσα χρήματα ἀπό τούς ἐράνους τῶν πιστῶν, χωρίς τούς ἐκκλησιαστικούς φόρους. Οἱ Ἐκκλησίες ἐπίσης θεωροῦνται μέλη τῆς κοινωνίας τῶν πολιτῶν καὶ συμμετέχουν θεσμικά σὲ κρατικές ἐπιτροπές καὶ ραδιοτελεοπτικά συμβούλια. Ἐχουν, δηλαδή, δικαίωμα συμμετοχῆς στίς ἀποφάσεις κοινωνικοπολιτικοῦ περιεχομένου. Ἡ Ἐκκλησία θέλει νά ζεῖ «στό κέντρο τῆς κοινωνίας». Τότε ὅμως πρέπει νά ἀποδεχθεῖ ὅτι καὶ ἡ κοινωνία ἀντιδρᾷ καὶ ἀμύνεται, ὅταν ὁ Πάπας φαίνεται νά περιθωριοποιεῖ τήν Ἐκκλησία.

(Καθημερινή, 7η Φεβρουαρίου 2009)

2. Ἡ αὐτοκτονία δισεκατομμυριούχου!

Διάβασα μέ ἔκπληξη καὶ ὀδύνη τήν εἰδηση τῆς αὐτοκτονίας τοῦ Γερμανοῦ δισεκατομμυριούχου Arnold Merkle. Ἔνιωσα δέος γιά τόν ἑτήσιο κύκλο ἐργασιῶν τῶν ἐπιχειρήσεών του, πού ἀνήλθε τό 2008 σὲ 30 δισεκατομμύρια εύρω! Ἀλλά αἰσθάνθηκα τρομερή ἀπορία ὅταν πληροφορήθηκα ὅτι αἰτία τῆς καταστροφικῆς κρίσης πού ἀντιμετώπιζε ἡ αὐτοκρατορία του ἦταν τά κερδοσκοπικά ἀνοίγματα στό χῶρο τῆς αὐτοκινητοβιομηχανίας.

Ποιά δύναμη ὅραγε ἔσπρωξε ἔναν δισεκατομμυριούχο νά κάνει τόσο λάθος κινήσεις; Γιατί ἡ θεότητα τῆς ἀπληστίας, ἡ λατρεία τοῦ εὔκολου κέρδους, ἡ μανία συγκέντρωσης πλούτου ἀνυπολόγιστου μπορεῖ νά τυφλώσει ἔναν χαρισματικό καὶ ἔξυπνο ἐπιχειρηματία, πού στίς δουλειές του ἐργάζονται 100.000 ἄνθρωποι; Γιατί λείπει ἡ σύνεση, ἡ σοφία καὶ περισσεύει ἡ "Υβρις"; Ἐπειδή σ' αὐτόν τόν κόσμο, τῆς μιᾶς οἰκονομικῆς συνταγῆς, τῆς μιᾶς φιλελεύθερης ἀνεξέλεγκτης καὶ ἀσυνείδητης αὐτορρυθμιζόμενης ἀγορᾶς κατίσχυσε μία ἀξία: τό χρῆμα

(Καθημερινή, 10η Ιανουαρίου 2009)

3. Ή φωνή ένός μαθητού

"Όλοι οι μαθητές παράγοντες εύημερίας αύτοῦ τοῦ τόπου, ξεκινήσουμε έναν άγώνα προκειμένου νά διασφαλίσουμε τά ιδανικά μας... Και ποτέ νά μήν ξεχάσουμε:

Μποροῦμε νά άλλάξουμε όλο αύτό τόν έφιάλτη και νά κατακτήσουμε ξανά τήν έλευθερία και τήν άνθρωπινη άξιοπρέπεια! Κάτι τέτοιο όμως προϋποθέτει σεβασμό, συνείδηση, γνώση, πάθος, ένσυναισθηση και εύαισθησία!... "Οπλα, όπως ή βία και ή τρομοκρατία άνατροφοδοτοῦν τή βία και τό φασισμό!... Είναι άναγκη νά πιστέψουμε στά σημεία μας και στούς στόχους μας, που σχηματίζουν μιά κοινωνία μέ άνθρωπινα μέτρα! Νά μαχόμαστε μέ σκοπό νά άπαλλαχτοῦμε άπό ό, τιδήποτε μᾶς περιορίζει και μᾶς ύποδουλώνει!"

(Καθημερινή, 3η Ιανουαρίου 2009)

1. Μόδα: Έπιστροφή στή λογική

Στή Γαλλία, γενέτειρα τής ύψηλής ραπτικής, ή οίκονομική ύφεση έγινε αισθητή σάν μάθημα ήθικης. Οι εύποροι πελάτες έξαναγκάστηκαν νά περιορίσουν τήν άκορεστη όρεξή τους γιά πολυτελή είδη και ό τομέας που έθεωρείτο άτρωτος άπό τίς οίκονομικές συγκυρίες δέχεται σήμερα πλήγμα... "Ενας είδικός, μάλιστα ύποστήριξε ότι όλες αύτές οι μεταβολές τῶν τάσεων είναι «πραγματική έπανάσταση τῶν άξιων»... «Πρέπει νά έπιστρέψουμε στή λογική, στήν έντιμότητα, στή διακριτικότητα, στήν όμορφιά και στήν δημιουργικότητα, στίς πραγματικές μας άξιες»... «Η οίκονομική κρίση είναι σάν ένα καλό άνοιξιάτικο καθάρισμα τοῦ σπιτιοῦ που κάνουμε έν αναμονή τοῦ θέρους -ήθικό και φυσικό» λέει ό σχεδιαστής ρούχων Karl Lagerfeld.

(Καθημερινή, 17η Ιανουαρίου 2009)

ΧΡΟΝΙΚΑ ΙΕΡΑΣ

Κατά τὸ μῆνα Ἰανουάριο 2009 ὁ Σεβασμιώτατος
Μητροπολίτης μας κ. Χρυσόστομος:

Ἐλειτούργησε καὶ ώμίλησε:

Τὴν 1^η εἰς τὸν Ἰ.Ν. τοῦ Ἅγ. Ἐλευθερίου καὶ προέστη τῆς Δοξολογίας ἐπὶ τῷ νέῳ Ἔτει, τὴν 6^η εἰς τὸν Ἰ.Ν. Ἅγ. Νικολάου Ν. Περδάμου καὶ προέστη τοῦ Μεγάλου Ἀγιασμοῦ καθὼς καὶ εἰς τὴν κατάδυσιν τοῦ Τιμίου Σταυροῦ εἰς τὸν Λιμένα τῆς Ν. Περδάμου, τὴν 11^η εἰς τὴν Ἰ.Μ. Παναγίας Παγγαϊώτισσας, τὴν 17^η εἰς τὸν Ἰ.Ν. Ἅγίου Αντωνίου Πυροχωρίου, τὴν 18^η εἰς τὸν Ἰ.Ν. Ἅγ. Ἀθανασίου Αὐλῆς, τὴν 21^η εἰς τὸν πανηγυρίζοντα Ἰ.Ν. Ἅγ. Εὐγενίου τοῦ Τραπεζούντιου Χορτοκοπίου, τὴν 25^η εἰς τὸν Ἰ.Ν. Ἅγ. Ἐλευθερίου, ὅπου καὶ προέστη τοῦ μνημοσύνου τοῦ Ἱεροφάλτου τοῦ Ἰ.Ν. Χρήστου Γεωργιάδη, τὴν 30^η εἰς τὸν ἕδιον Ἰ.Ν. ἐπὶ τῇ ἔορτῇ τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν.

Ἐχοοστάτησε καὶ ώμίλησε:

Τὴν 17^η εἰς τὸν Ἐσπερινὸν τοῦ πανηγυρίζοντος Ἰ.Ν. Ἅγ. Ἀθανασίου Κάριανης, τὴν 18^η εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Ἰ.Ν. Ἅγ. Γεωργίου Σιδηροκάστρου ἐπὶ τῇ ὀνομαστικῇ ἔορτῇ τοῦ οἰκείου Ἱεράρχου κ. Μακαρίου συγχροοστατούντων τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Ξάνθης κ. Παντελεήμονος, Νευροκοπίου (Βουλγαρίας) κ. Ναθαναήλ, Ζιχνῶν καὶ Νευροκοπίου κ. Ἱεροθέου καὶ Κορίνθου κ. Διονυσίου.

Ποοέστη:

Τὴν 3^η τοῦ 40ημέρου μνημοσύνου τῆς Ἀθηνᾶς Τσομπανίδου εἰς Ἐλαιοχώριον, τὴν 11^η εἰς τὴν κοπήν Βασιλόπιτας εἰς τὴν Ἰ.Μ. Παναγίας Παγγαϊώτισσας τὴν 13^η τοῦ Ἀγιασμοῦ καὶ τῶν ἐγκαινίων παρουσία τοῦ Ὑπουργοῦ ΥΠΕΧΩΔΕ κ. Γ.

Σουφλιά, τοῦ νέου τμήματος τῆς Ἐγγατίας ὁδοῦ εἰς Ἐξοχήν, τὴν 20^η εἰς τὴν κοπήν Βασιλόπιτας εἰς τὴν Α.Τ.Ε τοῦ ὑποκαταστήματος Ἐλευθερούπολης καὶ τοῦ Ἀγιασμοῦ καὶ τῆς κοπῆς Βασιλόπιτας τοῦ Δήμου Ἐλευθερών, τὴν 21^η εἰς τὴν κοπήν Βασιλόπιτας τοῦ Δήμου Ἐλευθερούπολης, τὴν 23^η τοῦ Ἀγιασμοῦ καὶ τῆς κοπῆς Βασιλόπιτας τοῦ Δήμου Πιερέων καὶ τὴν 27^η εἰς τὴν κοπήν Βασιλόπιττας τῆς Παπαχρηστίδειου Βιβλιοθήκης.

Ποαγματοποίησε:

Τὴν 23^η τὴν συνάντησιν κληρικῶν θεολόγων διὰ θέματα κατηχήσεως, τὴν 24^η τὴν μηνιαίαν Ιερατικὴν Σύναξιν εἰς τὸ Πνευματικὸν Κέντρον τοῦ Ἰ.Ν. Κοιμήσεως Θεοτόκου Ἀκροβουνίου μὲ θέμα εισηγήσεως: «Διδαχὲς τοῦ Μεγ. Βασιλείου περὶ τοῦ Ἱερέως ὡς Λειτουργοῦ τῶν Μυστηρίων». Τὴν εισήγησιν παρουσίασε ὁ Ἀρχιερ. Ἐπίτροπος Παγγαίου Πρωτ. Ζαχαρίας Μέγκας.

Εὐλόγησε:

Τὴν 4^η εὐγενῶς προσκληθείς, τὸν γάμον τῶν Παπαϊώννου Σωτηρίου καὶ τῆς Καμπουράκη Χρυσοβαλάντης εἰς τὸν Ἰ.Ν. Ἅγ. Παρασκευῆς Ἐλευθερουπόλεως.

Παρέθεσε:

Τὴν 1^η δεξίωσιν εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς Πόλεως εἰς τὸ Ἐπισκοπεῖον πρὸς τιμὴν των καὶ εὐλόγησε τὴν Βασιλόπιτα τοῦ Μητροπολιτικοῦ Οἴκου, τὴν 30^η δεξίωσιν εἰς τὴν Λέσχην Αξιωματικῶν τῆς Πόλεως πρὸς τιμὴν τῶν ἐκπαιδευτικῶν, ώμλησεν ἐπικαίρως καὶ προσέφερεν τὸ Περιοδικὸν τῆς Μητροπόλεως καὶ τὸ ἀνάτυπον «Ἡ καθ' ἡμᾶς φιλοσοφία».

ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ

Κατά τὸ μῆνα Φεβρουάριο 2009
ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας
κ. Χρυσόστομος:

Ἐλειτούργησε καὶ φιλήσε:

Τὴν 2^η εἰς τὸν πανηγυρίζοντα Ἰ.Ν. τῆς Ὑπαπαντῆς Καλαμάτας μετὰ τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Αθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Ἱερωνύμου καὶ τῶν Σεβασμωτάτων Μητροπολιτῶν Ἡλείας κ. Γερμανοῦ, Γόρτυνος κ. Ἱερεμίου, Λευκάδος κ. Θεοφίλου καὶ Μεσσηνίας κ. Χρυσοστόμου, τὴν 8^η εἰς τὸν Ἰ.Ν. Εισοδίων τῆς Θεοτόκου Νικήσιανης, τὴν 10^η εἰς τὸν Ἰ.Ν. Παναγίας Φανερωμένης Ν. Ἡρακλείτης ἐπὶ τῇ ἔορτῇ τοῦ Ἅγιου Χαραλάμπους, ὅπου τεμάχιον Λειψάνου τῆς Τιμίας Κάρας του φυλάσσεται εἰς τὸν Ἰ.Ν. Ναόν, τὴν 15^η εἰς τὸν Ἰ.Ν. Ἅγιου Παντελεήμονος Δρυάδος καὶ τὴν 22^η εἰς τὸν Ἰ.Ν. Ναὸν Ἅγ. Γεωργίου Ἐλαιοχωρίου.

Ἐχοοστάτησε καὶ φιλήσε:

Τὴν 9^η εἰς τὸν Ἐσπερινὸν τοῦ Ἅγιου Χαραλάμπους τοῦ ὁμωνύμου Ἰ. Παρεκκλησίου εἰς Ἀντιφιλίπους.

Προέστη:

Τὴν 9^η τῆς ἔξοδίου Ἀκολουθίας τῆς μοναχῆς Ξένης εἰς τὴν Ἰ.Μ. Ἅγιου Παντελεήμονος Χρυσοκάστρου, τὴν 10^η τοῦ Ἅγιασμοῦ καὶ τῶν Ἐγκαυνίων τῆς αἰθούσης Δεξιώσεων τοῦ Δήμου Ἐλευθερών εἰς Ν. Ἡρακλείταν, ἡ ὁποία παρεχωρήθη εἰς τὴν ἐνορίαν διὰ τὴν κάλυψιν τῶν ἀναγκῶν αὐτῆς, τὴν 11^η τοῦ Ἅγιασμοῦ καὶ τῆς κοπῆς τῆς Βασιλόπιτας εἰς τὴν Πυροσβεστικὴν Ἐλευθερούπολης, τὴν ίδιαν ἡμέραν τῆς ἔξοδίου Ἀκολουθίας τῆς Χαϊμαδῆς – Εἰρήνης Παπαδοπούλου εἰς τὸν Ἰ.Ν. Αρδοβουνίου, τὴν 21^η τῆς Ἐπαμνημοσύνου δεήσεως εἰς τὸ Στρατιωτικὸν Κοιμητήριον Ἐλευθερούπολης.

Παλαιοχώριον. Ἱερ. Σύναξις.

N. Πέραμος. Θεοφάνεια 2009.

Ἐγκαίνια Ἐγνατίας.

ΧΡΟΝΙΚΑ ΙΕΡΑΣ

Πραγματοποίησε:

Τὴν 14^{ην} τὴν μηνιαίαν Ἱερατικὴν
Σύναξιν εἰς τὸ Πνευματικὸν Κέντρον τοῦ

Ι.Ν. Ἀγίου Γεωργίου Παλαιοχωρίου μὲ
θέμα εἰσηγήσεως: «Ἡ λειτουργικὴ ἀγωγὴ
τῶν νέων». Τὴν εἰσῆγησιν παρουσίασε ὁ
Αἱδ/τος π. Θεοχάρης Καλπάκογλου. Άκολούθησε σχολιασμὸς Σεβασμωτάτου ἐπὶ
τῆς εἰσηγήσεως. Ζωηρό ἐνδιαφέρον καὶ
ἐποικοδομητικὸς διάλογος.

Προήδοευσε:

Τὴν 11^{ην} τῆς συνεδριάσεως τῆς Παπαχοη-
στιδείου Βιβλιοθήκης Ἐλευθερουπόλεως.

Μαζί με τοὺς ἔκπαιδευτικούς.

Καλαμάτα 2 Φεβρουαρίου 2009.

Παρέστη:

Τὴν 1^{ην} συμπροσευχόμενος εἰς τὸν Ι.Ν.
Ἀναλήψεως τοῦ Σωτῆρος Ν. Κόσμου τῆς
Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, τὴν ιδίαν
ἡμέραν εἰς τὸ Ξενοδοχεῖον President
Ἀθηνῶν διὰ τὰ εἰκοσάχρονα Ἀρχιερατείας
τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Μυτιλήνης κ.
Ιακώβου, τὴν 12^{ην} εἰς τὴν λειτουργίαν ποὺ
έτελέσθη ἀπὸ τοὺς Θεοφιλεστάτους ἐπι-
σκόπους Θεουπόλεως κ. Παντελέήμονα,
Θεομῶν κ. Δημήτριον καὶ Αβύδου κ. Κύ-
ριλλον εἰς τὸν Ι.Ν. Ἀκοδομούντοντα
έπει τῇ συμπληρώσει πενήντα χρόνων Ἱερατικῆς
διακονίας τοῦ Πρωτ. Πέτρου Γιανισκάνη.
Τὸν τιμώμενο προσφόνησε ὁ Σεβ. Ποιμε-
νάρχης μας κ. Χρυσόστομος καὶ ὁ Γεν.
Ἀρχιερ. Ἐπίτροπος π. Ἀθανάσιος Παπα-
δάκης. Τοὺς προσκεκλημένους εὐχαρί-
στησε ὁ π. Πέτρος δοξάζοντας καὶ
εὐχαριστώντας τὸν Πανάγαθο Θεὸν καὶ τὴν
Ὕπεραγία Θεοτόκο διὰ τὰ ὅσα ἐπιδαψί-
λευσαν εἰς τὴν ταπεινότητά του.

Ἀνθοφοιτική βοήθεια εἰς Παλαιστίνην

Εὐαισθητοποιημένη στήν ἔκκληση βοη-
θείας τῶν πληγένων ἐκ τῶν ἔχθροπραξιῶν
Παλαιστινίων ἀδελφῶν μας, ἡ Ἱερά Μη-
τρόπολις μας, μὲ τὴν ἀρωγὴν ὅλων τῶν ἐνο-
οιτῶν της, συγκέντρωσε καὶ ἀπέστειλε τίς
παρακάτω ποσότητες εἰδῶν: 1535 κιλά
ἀλεύρι, 1510 κιλά ζάχαρη, 885 κιλά ρύζι,
550 λίτρα λάδι, 700 κιλά ζυμαρικά, 210 κιλά
ծροπια, 41 ἀλάτι, 3590 λίτρα νερό, 220 κου-
τάκια γάλα καὶ 200 κουτιά μέ διάφορα
εἶδη, ὅπως γιά παράδειγμα φάρμακα, κον-
σέρβες, σαπούνια κ.λπ. Ακόμη τὸ προϊόν
δισκοφορίας πού πραγματοποιήθηκε εἰς
τὰς ἐνορίας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως
ἀνήλθε στὶς 6.000,00 €, τὰ ὥποια καὶ ἀπε-
στάλησαν εἰς τὸν πάσχοντα Παλαιστινια-
κόν λαόν. Ἡ Ἱερά Μητρόπολις
Ἐλευθερουπόλεως καὶ ὁ Σεβασμώτατος
Μητροπολίτης εὐχαριστοῦν ὅλους πού

ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ

βοήθησαν στήν προσπάθεια αύτή τής Ιερᾶς Μητροπόλεως.

Από την κίνησιν τῶν θεολόγων Κλη- οικῶν μας:

1. π. Ιουστίνος Κεφαλούδος: Τρίτη: Κύκλος Μελέτης Άγιας Γραφῆς στόν Άγιο Νικόλαο Έλευθερουπόλεως, Τετάρτη: Σχολή γονέων στόν Άγιο Νικόλαο Νέας Περάμου, Σάββατο: Μέσο Κατηχητικό στόν Άγιο Νικόλαο Νέας Περάμου, Κυριακή: Κύκλος Μελέτης Άγιας Γραφῆς στόν Άγιο Νικόλαο Νέας Περάμου και κάθε δεύτερη Κυριακή: Θεία Λειτουργία και κήρυγμα στόν Άγιο Γεώργιο Μεσοδόπης.

2. π. Θωμᾶς Άνδρεου: Τρίτη: Κύκλος Μελέτης Άγιας Γραφῆς στήν Κοίμηση τής Θεοτόκου Ακροβουνίου, Τετάρτη: Κύκλος Μελέτης Άγιας Γραφῆς στήν Παναγία Φανερωμένη Νέας Ήρακλείτσης, Πέμπτη: Κύκλος Μελέτης Άγιας Γραφῆς στήν Άγια Παρασκευή Έξοχής και Κυριακή: Σύναξη νέων στήν Παναγία Φανερωμένη Νέας Ήρακλείτσης.

3. π. Στέφανος Μιχαηλίδης: Τετάρτη: Κύκλος Μελέτης Άγιας Γραφῆς στήν Κοίμηση τής Θεοτόκου Όρφανίου, Παρασκευή: Κύκλος Μελέτης Άγιας Γραφῆς στόν Άγιο Δημήτριο Γαληφούς και Κυριακή: Σύναξη νέων.

4. π. Έλευθέριος Εύδοκιδης: Κύκλος Μελέτης Άγιας Γραφῆς στήν Κοίμηση τής Θεοτόκου Μυρτοφύτου.

5. π. Χριστόδουλος Άναγνωστόπουλος: Τετάρτη: Κύκλος Μελέτης Άγιας Γραφῆς στόν Άγιο Γεώργιο Οφρυνίου και Κυριακή: Μέσο Κατηχητικό στήν Νέα Ήρακλείτσα.

Τιμητικό π. Πέτρου. 12/2/2009.

Συνεργείο άγαπης.

Έγκαινια αιθουσας δεξιώσεων.

